

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

COMMISSION DE LA SANTE PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIETE

Dinsdag

06-06-2017

Voormiddag

Mardi

06-06-2017

Matin

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	centre démocrate Humaniste
VB	Vlaams Belang
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PTB-GO!	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture!
Vuye&Wouters	Vuye&Wouters
PP	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 54 0000/000	Parlementair stuk van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)
CRABV	Beknopt Verslag (witte kaft)	CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture blanche)
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (witte kaft)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (couverture blanche)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigegekleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

<p>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</p> <p>Bestellingen :</p> <p>Natieplein 2</p> <p>1008 Brussel</p> <p>Tel. : 02/ 549 81 60</p> <p>Fax : 02/549 82 74</p> <p>www.dekamer.be</p> <p>e-mail : publicaties@dekamer.be</p>	<p>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</p> <p>Commandes :</p> <p>Place de la Nation 2</p> <p>1008 Bruxelles</p> <p>Tél. : 02/ 549 81 60</p> <p>Fax : 02/549 82 74</p> <p>www.lachambre.be</p> <p>e-mail : publications@lachambre.be</p>
---	---

INHOUD

Samengevoegde vragen van	1
- de heer Gautier Calomne aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de lancering van een nationale campagne tegen seksueel geweld" (nr. 16749)	1
- mevrouw Nele Lijnen aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de multidisciplinaire centra voor slachtoffers van seksueel geweld" (nr. 17938)	1
<i>Sprekers: Gautier Calomne, Zuhul Demir, staatssecretaris - Armoede - Gelijke Kansen - Personen met een beperking - Wetenschapsbeleid - Grote Steden</i>	
Vraag van mevrouw Karin Jiroflée aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de kinderarmoede" (nr. 17725)	3
<i>Sprekers: Karin Jiroflée, Zuhul Demir, staatssecretaris - Armoede - Gelijke Kansen - Personen met een beperking - Wetenschapsbeleid - Grote Steden</i>	
Vraag van de heer Egbert Lachaert aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de mogelijke leeftijdsdiscriminatie bij het sociaal plan bij ENGIE en ING" (nr. 18030)	5
<i>Sprekers: Egbert Lachaert, Zuhul Demir, staatssecretaris - Armoede - Gelijke Kansen - Personen met een beperking - Wetenschapsbeleid - Grote Steden</i>	
Samengevoegde vragen van	7
- mevrouw Karin Jiroflée aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de DAVO" (nr. 18421)	7
- mevrouw Goedele Uyttersprot aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de toegankelijkheid	7

SOMMAIRE

Questions jointes de	1
- M. Gautier Calomne à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "le lancement d'une campagne nationale contre les violences sexuelles" (n° 16749)	1
- Mme Nele Lijnen à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "les centres multidisciplinaires pour les victimes de violence sexuelle" (n° 17938)	1
<i>Orateurs: Gautier Calomne, Zuhul Demir, secrétaire d'État - Pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées - Politique scientifique - Grandes villes</i>	
Question de Mme Karin Jiroflée à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "la pauvreté infantile" (n° 17725)	3
<i>Orateurs: Karin Jiroflée, Zuhul Demir, secrétaire d'État - Pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées - Politique scientifique - Grandes villes</i>	
Question de M. Egbert Lachaert à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "l'éventuelle discrimination liée à l'âge dans le plan social chez ENGIE et ING" (n° 18030)	5
<i>Orateurs: Egbert Lachaert, Zuhul Demir, secrétaire d'État - Pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées - Politique scientifique - Grandes villes</i>	
Questions jointes de	7
- Mme Karin Jiroflée à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "le SECAL" (n° 18421)	7
- Mme Goedele Uyttersprot à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "l'accessibilité du SECAL" (n° 18539)	7

van DAVO" (nr. 18539)

Sprekers: **Karin Jiroflée, Zuhul Demir**, staatssecretaris - Armoede - Gelijke Kansen - Personen met een beperking - Wetenschapsbeleid - Grote Steden

Orateurs: **Karin Jiroflée, Zuhul Demir**, secrétaire d'État - Pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées - Politique scientifique - Grandes villes

Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de effecten van de welvaartsenveloppe 2017-2018 op de strijd tegen armoede" (nr. 16344)

Sprekers: **Nahima Lanjri, Zuhul Demir**, staatssecretaris - Armoede - Gelijke Kansen - Personen met een beperking - Wetenschapsbeleid - Grote Steden

Question de Mme Nahima Lanjri à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "les effets de l'enveloppe bien-être 2017-2018 sur la lutte contre la pauvreté" (n° 16344)

Orateurs: **Nahima Lanjri, Zuhul Demir**, secrétaire d'État - Pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées - Politique scientifique - Grandes villes

Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie over "de jaarlijkse winteropvang in Brussel" (nr. 17651)

Sprekers: **Nahima Lanjri, Zuhul Demir**, staatssecretaris - Armoede - Gelijke Kansen - Personen met een beperking - Wetenschapsbeleid - Grote Steden

Question de Mme Nahima Lanjri au ministre des Classes moyennes, des Indépendants, des PME, de l'Agriculture et de l'Intégration sociale, sur "l'accueil hivernal annuel à Bruxelles" (n° 17651)

Orateurs: **Nahima Lanjri, Zuhul Demir**, secrétaire d'État - Pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées - Politique scientifique - Grandes villes

Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie over "de ervaringsdeskundigen in armoede" (nr. 17661)

Sprekers: **Nahima Lanjri, Zuhul Demir**, staatssecretaris - Armoede - Gelijke Kansen - Personen met een beperking - Wetenschapsbeleid - Grote Steden

Question de Mme Nahima Lanjri au ministre des Classes moyennes, des Indépendants, des PME, de l'Agriculture et de l'Intégration sociale, sur "les experts en pauvreté" (n° 17661)

Orateurs: **Nahima Lanjri, Zuhul Demir**, secrétaire d'État - Pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées - Politique scientifique - Grandes villes

Vraag van mevrouw Evita Willaert aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de oprichting van een federaal mensenrechteninstituut" (nr. 18666)

Sprekers: **Evita Willaert, Zuhul Demir**, staatssecretaris - Armoede - Gelijke Kansen - Personen met een beperking - Wetenschapsbeleid - Grote Steden

Question de Mme Evita Willaert à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "la création d'un institut fédéral des droits de l'homme" (n° 18666)

Orateurs: **Evita Willaert, Zuhul Demir**, secrétaire d'État - Pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées - Politique scientifique - Grandes villes

Vraag van mevrouw Karin Jiroflée aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de Rainbow Index" (nr. 18823)

Sprekers: **Karin Jiroflée, Zuhul Demir**, staatssecretaris - Armoede - Gelijke Kansen - Personen met een beperking - Wetenschapsbeleid - Grote Steden

Question de Mme Karin Jiroflée à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "l'Index Rainbow" (n° 18823)

Orateurs: **Karin Jiroflée, Zuhul Demir**, secrétaire d'État - Pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées - Politique scientifique - Grandes villes

Vraag van mevrouw Kattrin Jadin aan de

Question de Mme Kattrin Jadin à la secrétaire

staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "genderdiscriminatie" (nr. 18954)

Sprekers: **Katrin Jadin, Zuhail Demir**, staatssecretaris - Armoede - Gelijke Kansen - Personen met een beperking - Wetenschapsbeleid - Grote Steden

Vraag van mevrouw Karin Jiroflée aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de evaluatie van de anti-discriminatie wetgeving" (nr. 19020)

Sprekers: **Karin Jiroflée, Zuhail Demir**, staatssecretaris - Armoede - Gelijke Kansen - Personen met een beperking - Wetenschapsbeleid - Grote Steden

Vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "seksisme in de openbare ruimte" (nr. 18978)

Sprekers: **Muriel Gerken, Zuhail Demir**, staatssecretaris - Armoede - Gelijke Kansen - Personen met een beperking - Wetenschapsbeleid - Grote Steden

d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "la discrimination liée au genre" (n° 18954)

Orateurs: **Katrin Jadin, Zuhail Demir**, secrétaire d'État - Pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées - Politique scientifique - Grandes villes

Question de Mme Karin Jiroflée à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "l'évaluation de la législation antidiscrimination" (n° 19020)

Orateurs: **Karin Jiroflée, Zuhail Demir**, secrétaire d'État - Pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées - Politique scientifique - Grandes villes

Question de Mme Muriel Gerken à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "le sexisme dans l'espace public" (n° 18978)

Orateurs: **Muriel Gerken, Zuhail Demir**, secrétaire d'État - Pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées - Politique scientifique - Grandes villes

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

COMMISSION DE LA SANTE
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIETE

van

du

DINSDAG 06 JUNI 2017

MARDI 06 JUIN 2017

Voormiddag

Matin

La réunion publique de commission est ouverte à 10.21 heures et présidée par Mme Muriel Gerkens. De openbare commissievergadering wordt geopend om 10.21 uur en voorgezeten door mevrouw Muriel Gerkens.

La **présidente**: Mme Nawal Ben Hamou a accouché et demande à juste titre que ses questions n° 18109, n° 18229 et n° 18388 soient transformées en questions écrites, vu qu'elle sera absente pendant un petit moment.

Mme Nahima Lanjri et M. Egbert Lachaert sont coincés dans des embouteillages. Nous allons donc commencer avec les membres présents. Nous reporterons les questions des collègues qui arriveront trop tard.

01 Questions jointes de

- M. Gautier Calomne à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "le lancement d'une campagne nationale contre les violences sexuelles" (n° 16749)

- Mme Nele Lijnen à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "les centres multidisciplinaires pour les victimes de violence sexuelle" (n° 17938)

01 Samengevoegde vragen van

- de heer Gautier Calomne aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de lancering van een nationale campagne tegen seksueel geweld" (nr. 16749)

- mevrouw Nele Lijnen aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de multidisciplinaire centra voor slachtoffers van seksueel geweld" (nr. 17938)

01.01 Gautier Calomne (MR): Madame la secrétaire d'État, à l'occasion d'une communication, votre prédécesseur, Mme Elke Sleurs, a annoncé qu'il était réaliste "de considérer que chaque jour, cent femmes, hommes ou enfants sont victimes de viol". Alors que les chiffres officiels évoquent plutôt huit cas par jour en moyenne, son estimation serait plus conforme à la réalité, puisque la grande majorité des victimes resteraient dans l'ombre et ne porteraient pas plainte.

01.01 Gautier Calomne (MR): Terwijl uit de officiële cijfers blijkt dat er gemiddeld 8 verkrachtingen per dag plaatsvinden, schat Elke Sleurs het eigenlijke aantal veeleer op 100 verkrachtingen per dag, aangezien de grote meerderheid van de slachtoffers geen klacht indient. De overheid moet alles in

Face à cette terrible réalité, les pouvoirs publics doivent maximiser leurs efforts pour punir les coupables et soutenir en parallèle toutes les victimes. Il importe également de renforcer, dans ce cadre, des mesures en matière d'information et de sensibilisation du grand public, notamment pour s'attaquer aux attitudes négatives et pour déconstruire les stéréotypes.

Aussi, c'est avec beaucoup de satisfaction que j'ai appris le lancement, à l'occasion de la Saint-Valentin, d'une vaste campagne intitulée "100 par jour", symbolisée par une rose cassée. Celle-ci vise, entre autres, à encourager les victimes à rompre le silence et à dénoncer les faits qu'elles ont subis.

À l'aune de la problématique exposée, je souhaiterais vous poser, madame la secrétaire d'État, quelques questions. Pourriez-vous nous communiquer, dans les grandes lignes, les principaux objectifs de cette campagne? Quelles sont exactement les mesures qui ont été mises en place et leur calendrier? Quelles actions, tant au niveau des médias traditionnels, des réseaux sociaux que de l'affichage public, ont-elles été programmées? Quelles ont été les synergies mises en place avec le secteur associatif? Enfin, sur le plan de l'aide aux victimes, de nouvelles mesures ont-elles été prévues, notamment en synergie avec les pouvoirs communautaires?

Je vous remercie, madame la secrétaire d'État, pour l'ensemble des réponses que vous pourrez nous communiquer.

01.02 **Zuhal Demir**, secrétaire d'État: Monsieur Calomne, je vous remercie pour votre question.

Lors de son lancement, la campagne contre les violences sexuelles du 14 février dernier nourrissait les objectifs suivants: la sensibilisation du grand public à la problématique de la mise en évidence du paramètre selon lequel la violence sexuelle est souvent le fait de personnes connues, d'une relation ou d'un ex-partenaire et l'augmentation de la propension à déclarer les agressions.

Pour diffuser cette campagne, les canaux suivants ont été utilisés:

- l'envoi de roses cassées à la presse, une conférence de presse, une vidéo montrant une femme en cage avec une rose cassée;
- la création de nouvelles pages dans les médias sociaux comme Facebook et Twitter;
- une campagne publicitaire, le jour de la Saint-Valentin, exprimant un message d'utilité publique;
- une grande affiche et un article dans le *Métro*.

Comme vous le savez, une campagne doit toujours être accompagnée de mesures politiques pour assurer un accueil plus efficace des victimes de violences sexuelles, raison pour laquelle, en octobre, je lancerai le projet-pilote impliquant l'ouverture de trois centres multidisciplinaires chargés de l'accueil des victimes de violences sexuelles: en Wallonie, à Bruxelles et en Flandre.

Ces centres regrouperont les services d'aide policiers, judiciaires, médicaux et psychosociaux pour les victimes dans un hôpital existant. Dans ce projet-pilote, nous travaillerons également avec les services actuels des États fédérés par le biais d'un système de redirection efficace. Tous les ministres compétents aux niveaux fédéral et

het werk stellen om ervoor te zorgen dat de schuldigen worden gestraft, de slachtoffers worden begeleid en er meer informatie- en sensibiliseringscampagnes op poten worden gezet. U lanceert de campagne '100 per dag', die als symbool een geknakte roos heeft, om de slachtoffers ertoe aan te zetten aangifte te doen van de feiten.

Wat zijn de belangrijkste doelen, maatregelen en sensibiliseringsacties via traditionele en sociale media, en wat is de agenda voor deze campagne? Hoe zal er worden samengewerkt met het verenigingsleven? Zullen er in samenspraak met de Gemeenschappen nieuwe steunmaatregelen worden genomen voor de slachtoffers?

01.02 Staatssecretaris **Zuhal Demir**: De campagne tegen seksueel geweld die op Valentijnsdag werd gelanceerd, strekte ertoe het grote publiek te sensibiliseren, duidelijk te maken dat de dader vaak een bekende, een kennis of een ex-partner is, en slachtoffers ertoe aan te zetten om aangifte te doen.

Ter gelegenheid van de campagne heeft men geknakte rozen naar de pers gestuurd, een persconferentie georganiseerd, een video verspreid en de sociale media benut. Op 14 februari werd er een reclamecampagne gelanceerd.

Om de opvang van de slachtoffers te verbeteren zal ik in oktober het startschot geven voor een pilotproject met drie multidisciplinaire centra – één in Wallonië, één in Brussel en één in Vlaanderen – waar de politie, gerechtelijke, medische en psychosociale hulpdiensten worden samengebracht. In het kader van dat project zal er eveneens worden samengewerkt

fédérés sont donc au fait du projet. L'objectif est d'élargir cette phase pilote à un centre par province où les victimes de violences sexuelles pourront trouver un refuge.

met de huidige diensten van de deelgebieden, via een efficiënt doorverwijzingssysteem. Alle bevoegde ministers zijn op de hoogte. Het streefdoel is om minstens één centrum per provincie te openen.

01.03 Gautier Calomne (MR): Je remercie la secrétaire d'État pour sa réponse. En effet, s'il est important de sensibiliser les victimes pour qu'elles puissent porter plainte et parler de ce qu'elles ont subi et enduré, il faut des mesures concrètes pour les accompagner.

01.03 Gautier Calomne (MR): Er moeten inderdaad concrete maatregelen genomen worden om de slachtoffers te begeleiden.

Nous suivrons le développement de ces centres multidisciplinaires que vous mettez en place

Je vous remercie pour cette initiative, parce que je pense qu'il est important d'agir concrètement dans ce domaine.

La **présidente**: Madame la secrétaire d'État, c'est l'occasion de rappeler qu'au moment où vous viendrez présenter votre note de politique générale pour 2018, c'est-à-dire en octobre ou en novembre, il sera rappelé aux différents ministres et secrétaires d'État que ce sera également le moment de faire le point sur les résolutions qui ont été adoptées. L'une d'entre elles concernait la lutte contre les violences faites aux femmes. Les centres multidisciplinaires faisaient partie des éléments sur lesquels nous avons travaillé, notamment avec vous lorsque vous étiez parlementaire.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van mevrouw Karin Jiroflée aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de kinderarmoede" (nr. 17725)

02 Question de Mme Karin Jiroflée à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "la pauvreté infantile" (n° 17725)

02.01 Karin Jiroflée (sp.a): Mevrouw de staatssecretaris, welkom in uw eerste vragenuurtje.

02.01 Karin Jiroflée (sp.a): Deux chercheurs universitaires dans le domaine de la pauvreté, MM. Wim Van Lancker et Ive Marx, estiment que les objectifs fixés par la ministre flamande Homans en vue de réduire la pauvreté infantile relèvent entièrement de l'utopie. Selon les experts, le gouvernement flamand ne prend aucune mesure effective pour lutter structurellement contre la pauvreté et par ailleurs, de nombreux aspects doivent être réglés par le pouvoir fédéral.

Onlangs lazen wij een vernietigende analyse van twee experts inzake armoede, met name Wim Van Lancker en Ive Marx. Zij maken brandhout van de doelstellingen rond kinderarmoede van uw Vlaamse collega, minister Homans, want, zo zeggen de experts, die doelstellingen zijn volstrekt utopisch. Vlaanderen wil het aantal kinderen uit een gezin dat onder de armoedegrens leeft, doen afnemen van 150 000 in 2015 naar 60 000 in 2020.

Volgens de experts doet de regering niets om de armoede structureel aan te pakken. Zij voegen daaraan toe dat vele zaken federaal worden geregeld, zoals de sociale zekerheid en uitkeringen, en dat het terugdringen van de cijfers inzake kinderarmoede dus absoluut geen Vlaamse bevoegdheid alleen is, maar dat het federale beleid daarmee in vrij grote mate moet sporen.

La secrétaire d'État s'est-elle concertée à ce sujet avec sa collègue flamande? Quelle est sa

Ik wil u dan ook een stand van zaken vragen, mevrouw de

staatssecretaris.

Hebt u hierover overleg met uw Vlaamse collega? Zo ja, heeft dat al iets opgeleverd? Zo neen, wanneer plant u dat overleg?

Wat is uw reactie op de opmerkingen van beide armoede-experts? Bent u het ermee eens dat er federaal heel wat meer kan worden gedaan rond de sociale zekerheid? Wat zult u concreet doen? U hebt al een aantal zaken in uw beleidsnota opgesomd. Hoe ver staat het daarmee?

02.02 Staatssecretaris **Zuhail Demir**: Mevrouw Jiroflée, dank u voor uw vraag. Ik lees alle opiniestukken die armoede-experten schrijven, al dan niet in kranten. Ik heb dus ook het stuk van Wim Van Lancker en Ive Marx met veel interesse gelezen. Met een aantal armoede-experten heb ik geregeld overleg, omdat zij experts zijn en hoe meer knowhow ik van hen krijg, hoe beter.

Voorafgaandelijk, het beleid inzake armoedebestrijding van de bevoegde Vlaamse minister is haar verantwoordelijkheid en het komt mij als federaal staatssecretaris niet toe om daar uitspraken over te doen. Ik kan u wel meedelen dat er sinds mijn aantreden als staatssecretaris een overleg heeft plaatsgevonden tussen het kabinet van de Vlaamse minister bevoegd voor armoedebestrijding, en mijn kabinet. Het voornaamste punt dat werd besproken, is, zoals ik al vaker heb herhaald in de commissie, het uitblijven van een interministeriële conferentie. Een ad-hocoverleg tussen federale en Vlaamse beleidsverantwoordelijken inzake armoede is natuurlijk goed en zinvol, maar structureel overleg met alle bevoegde ministers in het kader van een formele interministeriële conferentie is beter.

Vandaar dat ik, tegemoetkomend aan de opmerkingen van een aantal parlementsleden in de commissie bij de bespreking van mijn beleidsverklaring over het uitblijven van een interministeriële conferentie, op 5 mei de minister die de interministeriële conferentie voorziet, vriendelijk heb gevraagd ze samen te roepen. Het voorzitterschap berust bij de Duitstalige Gemeenschap, bij minister Antoniadis. Tot op heden heb ik nog geen antwoord ontvangen en daarom heb ik vorige week opnieuw een schrijven gericht aan minister Antoniadis om hem te herinneren aan mijn eerdere vraag. Naar mijn mening moeten we zo snel mogelijk bijeenkomen.

Ten slotte kunnen er evident op federaal niveau belangrijke hefbomen in het kader van armoedebestrijding in het algemeen en bij kinderen worden gehanteerd. Wat ik concreet wil en zal doen, heb ik uitgebreid toegelicht bij de bespreking van de beleidsverklaring.

Als federaal staatssecretaris en coördinerende beleidsvrouw voor armoedebestrijding zal ik in het bijzonder inzetten op het horizontaal en verticaal armoebeleid. Horizontaal blijft de focus van de regering liggen op activering en op de verhoging van de sociale minima. Verticaal zal ik prioritair initiatieven nemen om de armoede bij alleenstaande ouders en dus ook bij kinderen aan te pakken.

Op dit moment zijn mijn kabinet en ik bezig met de voorbereiding van de superministerraad, die de eerste minister heeft aangekondigd, specifiek wat armoedebestrijding betreft. Ik zal daar met een aantal voorstellen komen inzake activering en sociale minima, met name

réaction aux observations formulées par les experts? Quelles initiatives seront prises à l'échelon fédéral en matière de sécurité sociale? Où en sont les projets énumérés dans la note de politique générale?

02.02 **Zuhail Demir**, secrétaire d'État: J'ai lu avec beaucoup d'intérêt la carte blanche de MM. Van Lancker et Marx. Je me concerte régulièrement avec plusieurs experts en matière de pauvreté.

Il ne m'appartient pas de commenter la politique de la ministre flamande. Une concertation a déjà été organisée entre son cabinet et le mien à propos de l'absence de réunion de la conférence interministerielle (CIM). Le 5 mai, j'ai demandé au président de la CIM, le ministre de la Communauté germanophone, M. Antoniadis, de convoquer la CIM. N'ayant pas encore obtenu de réponse, je lui ai adressé un nouveau courrier. Je suis convaincue que la CIM doit se réunir le plus rapidement possible pour pouvoir mener une concertation formelle et structurelle.

D'importants leviers sont effectivement disponibles au niveau fédéral en matière de lutte contre la pauvreté. J'ai exposé mes projets en détail lors de la discussion de l'exposé d'orientation politique.

Je mettrai surtout l'accent sur l'activation et le relèvement des allocations et je prendrai des initiatives pour combattre la pauvreté chez les parents isolés. Je prépare avec mon cabinet un certain nombre de propositions à ce sujet en vue du prochain super Conseil des ministres.

hoe we die de komende jaren kunnen optrekken.

02.03 Karin Jiroflée (sp.a): Mevrouw de staatssecretaris, ik vind het fijn dat u al inspanningen hebt geleverd om de interministeriële conferentie uit te breiden. Ik denk dat dat hard nodig is. Ik meen dat er bij uw voorgangster te weinig overleg was met de andere ministers.

Wat de sociale zekerheid betreft, zegt u dat we zullen moeten wachten op de superministerraad. Ik ben daar al heel lang heel erg benieuwd naar. Uw formuleringen in uw beleidsbrief daaromtrent vonden wij een afzwakking van wat er in het regeerakkoord stond. U hanteerde veel voorzichtiger bewoordingen.

Ik hoop dat er op die superministerraad spijkers met koppen zullen worden geslagen, in die zin dat er een concreet plan komt met een duidelijke timing. Wij kijken daarnaar uit.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 17882 van mevrouw Jadin wordt ingetrokken.

02.03 Karin Jiroflée (sp.a): Je me réjouis que la secrétaire d'État ait déjà pris des initiatives pour réunir la CIM. La secrétaire d'État précédente ne se concertait pas suffisamment avec les autres ministres.

Le chapitre de la note de politique générale consacré à la sécurité sociale constitue un recul par rapport à l'accord de gouvernement. J'espère que le super Conseil des ministres accouchera d'un plan concret assorti d'un calendrier précis.

La **présidente**: La question n° 17882 de Mme Jadin est retirée.

03 Vraag van de heer Egbert Lachaert aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de mogelijke leeftijdsdiscriminatie bij het sociaal plan bij ENGIE en ING" (nr. 18030)

03 Question de M. Egbert Lachaert à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "l'éventuelle discrimination liée à l'âge dans le plan social chez ENGIE et ING" (n° 18030)

03.01 Egbert Lachaert (Open Vld): Mevrouw de staatssecretaris, wij lezen in de pers, dat werd ondertussen bevestigd via allerlei andere kanalen, dat twee grote ondernemingen in ons land, Engie en ING, een handige manier hebben gevonden om het beleid van deze regering te omzeilen.

Wij hebben door de tijd heen allerlei maatregelen genomen om mensen langer actief te houden, langer op de arbeidsmarkt te houden, om de brugpensioenen geleidelijk te laten uitdoven.

Men heeft nu een creatieve manier gevonden om die 53-jarigen en 55-jarigen inactief te maken, wat wij natuurlijk betreuren. Men biedt namelijk een ontslagpakket aan waardoor de mensen tot hun pensioen thuis betaald worden gezet en het signaal krijgen om niet meer te gaan werken en inactief te blijven.

In eerste instantie dacht ik dat als een onderneming die kosten wil dragen, want dat kost veel geld, tot daar aan toe, maar toen ik daar dieper over nadacht vond ik het signaal dat men hiermee maatschappelijk geeft echt niet oké. Hiermee blijven wij bestendigen dat de ouderen voor ons afgeschreven zijn vanaf die leeftijd van 53 of 55 jaar. Op die manier blijft die cultuur er ingebakken.

03.01 Egbert Lachaert (Open Vld): Deux grandes entreprises, ENGIE et ING, ont fait preuve d'imagination pour mettre un terme à la carrière professionnelle des travailleurs âgés de 53 et 55 ans, en leur proposant une enveloppe de licenciement, leur garantissant d'être payés jusqu'à la retraite et les invitant ainsi à ne plus venir travailler.

Même si dans ce cas précis, ce sont les entreprises qui assument les coûts, je considère que le message adressé à la société est déplorable. Ce dispositif ne risque-t-il pas en outre de soulever des questions d'ordre juridique? En effet, un simple mois de différence d'âge peut faire perdre au travailleur une énorme indemnité de licenciement, et ce, alors que la

Mijn vraag is dan of dit niet voor juridische problemen zorgt. Enerzijds krijgt iemand van 55 jaar een gigantisch voordelig pakket waarbij hij tot zijn pensioen thuis mag blijven. Anderzijds krijgt iemand, die het ongeluk heeft om een maand later geboren te zijn, een gewone ontslagvergoeding. Dat is toch een enorme discrepantie in de personeelscategorieën op basis van leeftijd.

Leeftijd is in onze antidiscriminatiewet ingeschreven als een criterium waarbij men niet ongeoorloofd een disproportioneel onderscheid mag maken.

Ik heb hierover ook een vraag gesteld aan de minister van Werk. Hij heeft mij nog niet geantwoord. U bent sneller in de commissie.

Mevrouw de staatssecretaris, hoe ziet u dat? Hoe staat u hier tegenover? Ziet u een mogelijke leeftijdsdiscriminatie in beide gevallen? Het gaat over 53 en 55 jaar. Heeft Unia, die heel actief is op allerlei domeinen, misschien tijd en ruimte om dit te onderzoeken en eventueel actie te ondernemen?

03.02 Staatssecretaris **Zuhail Demir**: Mijnheer Lachaert, u weet dat ik destijds als parlementslid samen met u in de commissie zei dat 50-plussers niet aan de kant mogen worden gezet. Zij zijn wel degelijk nog vitaal genoeg en we mogen ze niet zomaar afschrijven. Wij moeten hen aan het werk zetten.

In het regeerakkoord staat een aantal voorstellen. Ik denk bijvoorbeeld aan de hervorming van de anciënniteitsbarema's. Wij moeten er immers alles aan doen om die 50 of 55-plussers alsnog aan het werk te zetten.

Wat uw vraag over een mogelijke leeftijdsdiscriminatie betreft, sta mij toe om te zeggen dat ik als lid van de uitvoerende macht dit onderzoek moeilijk zelf kan voeren, laat staan een oordeel kan vellen in een individueel geval. Ik meen dat dit de bevoegdheid is van de rechtbanken.

U bent echter correct in uw analyse dat ook Unia dergelijke onderzoeken kan uitvoeren. Ik kan u melden dat Unia een dossier heeft geopend inzake ING op basis van een melding. Het dossier wordt op dit moment onderzocht. Het is op dit ogenblik dan ook niet mogelijk om hierover meer informatie te geven omdat het onderzoek nog loopt.

Als staatssecretaris bevoegd voor discriminatie kan ik u formeel melden dat leeftijdsdiscriminatie de grootste vorm van discriminatie is op onze arbeidsmarkt. Jammer genoeg wordt dit fenomeen onderbelicht ten aanzien van de andere vormen van discriminatie.

Als bevoegde staatssecretaris zal mijn focus de komende twee jaar op die leeftijdsdiscriminatie liggen. U mag dus nog een aantal voorstellen verwachten. Het kan ook gewoon gaan om het campagnegewijs aanbrengen van de boodschap bij onze werkgevers dat wij 50- of 55-plussers niet mogen afschrijven. Ik zal dus hard inzetten op de aanpak van leeftijdsdiscriminatie, maar ook in het regeerakkoord staan maatregelen die de regering dringend moet nemen om ervoor te zorgen dat wij die mensen niet aan hun lot overlaten.

loi interdit toute différence disproportionnée basée sur l'âge.

03.02 **Zuhail Demir**, secrétaire d'État: Dans le passé, j'ai moi-même déjà soutenu que les travailleurs de plus de 50 ans ne peuvent pas être tout simplement remerciés, mais qu'ils doivent rester actifs ou être mis au travail. L'accord de gouvernement comporte un certain nombre de propositions à cet égard, comme la réforme des barèmes d'ancienneté.

S'il appartient aux tribunaux de se prononcer sur la question de savoir s'il s'agit de discriminations liées à l'âge, Unia peut aussi procéder à de telles enquêtes dans le même temps. Cette enquête est en cours.

La discrimination liée à l'âge est la forme de discrimination la plus répandue, mais hélas aussi la moins connue sur le marché de l'emploi. Au cours des deux années à venir, je vais m'investir à fond dans la lutte contre les discriminations de ce type.

03.03 Egbert Lachaert (Open Vld): Mevrouw de staatssecretaris, ik ben in ieder geval blij dat Unia tijd vrijmaakt voor een onderzoek, want zoals u zelf zegt zijn er op onze arbeidsmarkt vooral problemen bij jongeren, ouderen en kansengroepen. Er is nog heel wat werk te verrichten, zeker bij de ouderen. Met dit soort voorstellen blijven wij die cultuur er inbakken dat ouderen afgeschreven zijn. Daar moeten wij echt vanaf. Het criterium leeftijd staat nu eenmaal letterlijk in de antidiscriminatiewet. Ik hoop dat er verdere acties zullen volgen. Ik ben blij te horen dat u er verder zult op inzetten. Verder heb ik ook een vraag aan de minister van Werk gesteld. Hij zal die nog wel komen beantwoorden, want wij kunnen inderdaad nog discussiëren over een aantal maatregelen die in het regeerakkoord staat en nog niet uitgevoerd is. U mag dus rekenen op onze steun daarvoor.

03.03 Egbert Lachaert (Open Vld): Je suis en tout cas ravi qu'Unia prenne le temps de consacrer une étude à cette question, car il reste encore énormément de travail dans ce domaine. J'espère que d'autres actions suivront et je me félicite que la secrétaire d'État ait l'intention de développer des initiatives. Elle peut compter sur notre soutien.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw **Karin Jiroflée** aan de staatssecretaris voor **Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de DAVO" (nr. 18421)**

- mevrouw **Goedele Uyttersprot** aan de staatssecretaris voor **Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de toegankelijkheid van DAVO" (nr. 18539)**

04 **Questions jointes de**

- **Mme Karin Jiroflée à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "le SECAL" (n° 18421)**

- **Mme Goedele Uyttersprot à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "l'accessibilité du SECAL" (n° 18539)**

04.01 Karin Jiroflée (sp.a): Mevrouw de voorzitter, ik wil mijn vraag wel stellen, maar ik weet niet of mevrouw Uyttersprot nog komt dan wel of zij zich heeft laten excuseren. Het gaat immers om een samengevoegde vraag.

La **présidente**: Je ne le sais pas non plus. Tant pis.

04.02 Karin Jiroflée (sp.a): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, tijdens de plenaire vergadering van 11 mei 2017 heeft mevrouw Lahaye-Battheu aan uw collega, minister Van Overtveldt, een vraag over de Dienst voor Alimentatievorderingen gesteld. Zij zei dat de kantoren van de DAVO laagdrempelig zijn en bereikbaar zijn voor alle vrouwen zijn. De minister bevestigde dat.

Mevrouw de staatssecretaris, dat is pertinent onwaar. De DAVO genoot in het verleden een te kleine naamsbekendheid, was voor het grote publiek zelfs helemaal onbekend en was veel te weinig toegankelijk voor kwetsbare vrouwen. U zult het met mij eens zijn dat het in het overgrote deel van de gevallen over kwetsbare vrouwen gaat die bijzonder afhankelijk zijn van het alimentatiegeld en voor wie die maandelijkse bijdrage absoluut geen overbodige luxe is.

Na een eerdere afslanking van 30 kantoren naar 23 kantoren blijkt dat er vanaf september 2017 slechts 11 aanspreekpunten zullen overblijven, zijnde één punt per provincie. Dat maakt de situatie van

04.02 Karin Jiroflée (sp.a): Même si Mme Lahaye-Battheu et le ministre Van Overtveldt ont prétendu le contraire au cours de la séance plénière du 11 mai 2017, les bureaux du Service des créances alimentaires (SECAL) ne sont pas aisément accessibles pour toutes les femmes, tant s'en faut. La secrétaire d'État admettra avec moi qu'il s'agit essentiellement de femmes vulnérables pour lesquelles les pensions alimentaires jouent un rôle particulièrement important.

Le nombre de bureaux avait déjà été réduit de 30 à 23 unités, mais il

de bereikbaarheid voor deze kwetsbare en vaak financieel hulpbehoevende vrouwen alleen maar erger. Ik stel mij dan ook heel wat vragen bij de sluiting van de DAVO-kantoren. Ik weet dat de discussie daarover al lang aan de gang is.

Zal u alternatieve maatregelen nemen, zodat eenoudergezinnen ook bij andere organisaties en instellingen kunnen aankloppen, om hun alimentatie te vorderen?

Ik begrijp dat opnieuw aan de OCMW's wordt gedacht. Klopt dat? Hoever staat het met die plannen? Wat is de stand van zaken? Blijft het daarentegen bij één DAVO-kantoor per provincie?

Bent u van plan actie te ondernemen, om de naamsbekendheid van de DAVO te verhogen, zodat alle eenoudergezinnen van hun rechten op de hoogte zijn? Ik heb die vraag meermaals aan uw voorgangster gesteld, maar steeds zonder resultaat.

Zult u nog andere maatregelen nemen om eenoudergezinnen de garantie te bieden dat zij geholpen worden bij het verkrijgen van hun maandelijkse alimentatie?

04.03 Staatssecretaris **Zuhail Demir**: Mevrouw de voorzitter, als ik mij niet vergis was dit een samengevoegde vraag.

Misschien moet ik eerst zeggen dat de DAVO onder de bevoegdheid valt van mijn collega, minister Van Overtveldt. Ik hou evenwel niet van paraplu's opentrekken, temeer daar ik ook coördinerend staatssecretaris voor Armoedebestrijding ben.

De voorbije maanden en weken heb ik al meermaals overlegd rond dit dossier en ik weet dat het een reëel probleem vormt. Ook uit de meest recente EU-SILC-cijfers blijkt nogmaals dat alleenstaande ouders, voornamelijk moeders, in dit land een veel te groot risico op armoede lopen. De cijfers zijn bekend en ik zal ze niet herhalen.

Dat een relatiebreuk of echtscheiding een van de belangrijkste oorzaken van armoede is bij alleenstaande ouders hoeft geen betoog. Zelf heb ik er hier nogmaals aan herinnerd toen ik in maart een bezoek bracht aan het MIRIAM-project in Leuven. Bijna alle mama's daar hadden het over de ex-partner of ex-echtgenoot die geen of te weinig alimentatie betaalde met het gevolg dat zij er voor de opvoeding van hun kind of kinderen helemaal alleen voor stonden, dus niet het minst op financieel vlak. Dat is natuurlijk onaanvaardbaar. Als er kinderen zijn, dan zijn steeds beide ouders verantwoordelijk en moeten zij hun verantwoordelijkheid ook nemen.

Precies om die reden werd in 2003 in de schoot van de FOD Financiën de DAVO opgericht. Wanneer een maandelijkse alimentatie niet wordt betaald, kan de onderhoudsgerechtigde bij de DAVO een aanvraag indienen. De DAVO treedt dan ook op om de maandelijkse alimentatie bij de onderhoudsplichtige op te eisen. De DAVO kan ook voorschotten op de alimentatie betalen aan de onderhoudsgerechtigde indien de onderhoudsplichtige zijn verplichtingen niet kan honoreren.

De optimalisering van de werking van de DAVO blijft, zeker met de onthutsende armoedecijfers bij alleenstaande ouders in het

semble que cette tendance va se poursuivre puisqu'il ne restera plus que 11 points de contact à partir de septembre 2017, à savoir un par province. Cette évolution ne fera qu'aggraver la situation.

La secrétaire d'État va-t-elle veiller à ce que les familles monoparentales puissent également s'adresser à d'autres organisations et institutions? Va-t-elle accroître la notoriété du SECAL de sorte que l'ensemble des familles monoparentales puissent être informées de leurs droits?

04.03 **Zuhail Demir**, secrétaire d'État: Le SECAL fait partie des attributions du ministre Van Overtveldt, mais j'assure effectivement la coordination en ma qualité de secrétaire d'État en charge de la lutte contre la pauvreté.

Il ressort encore une fois de la dernière étude réalisée dans le cadre EU-SILC, que les parents isolés sont exposés à un trop grand risque de pauvreté en Belgique. Il est inadmissible qu'elles – s'agissant essentiellement de mères – ne perçoivent souvent que peu, voire pas de pension alimentaire.

C'est pour cette raison que le SECAL a vu le jour en 2003. Un créancier d'aliments peut y introduire une demande, visant à requérir auprès du débiteur d'aliments, le paiement de la pension alimentaire mensuelle impayée et il peut en outre, le cas échéant, percevoir des avances.

Le troisième Plan fédéral de Lutte contre la pauvreté inclut diverses initiatives destinées à améliorer le fonctionnement du SECAL, telles qu'une meilleure accessibilité numérique et un renforcement de la coopération avec les CPAS

achterhoofd, een belangrijk aandachtspunt voor de regering. Zoals u weet, is de implementatie van het derde federaal actieplan Armoedebestrijding niet alleen een van mijn absolute prioriteiten als bevoegd staatssecretaris, maar ook een van de vijftienvijf prioriteiten van deze regering. In dat plan nemen de minister van Financiën en ikzelf in het kader van armoedebestrijding het formeel engagement op om initiatieven te nemen die de werking van de DAVO verbeteren, met als resultaten dat de digitale toegankelijkheid gevoelig werd vergroot en dat de samenwerking met de lokale OCMW's werd verdiept. Ten slotte verzeker ik u dat de optimalisering van de werking en de bekendheid van de DAVO ook een thema zal zijn op de komende Ministerraad inzake armoedebestrijding.

Om uw vraag concreet te beantwoorden, naast de 11 infocentra kunnen de OCMW's vandaag al meewerken aan de intake van de dossiers, met inbegrip van de toekenning of de hernieuwing van de voorschotten. Zij kunnen daarvoor gebruikmaken van elektronische formulieren die beschikbaar zijn op de website van de DAVO en de FOD Financiën. De DAVO organiseerde bovendien op 31 januari een infosessie over die elektronische formulieren voor de OCMW's. De 11 infocentra zijn verantwoordelijk voor de contacten met de onderhoudsgerechtigden. Zij zullen hen ondersteunen bij de indiening van een aanvraag tot tegemoetkoming of voorschotten. Voor de onderhoudsgerechtigden die daartoe de mogelijkheid hebben, kan deze aanvraag elektronisch ingediend worden. De DAVO kan zich also concentreren op de invordering van de onderhoudsgelden en achterstallen.

Met betrekking tot de rechtstreekse inning van verschuldigde onderhoudsbijdragen kan ik melden dat die vandaag mogelijk is via loonbeslag, na tussenkomst van de rechter, indien de onderhoudsplichtige beschikt over regelmatige maandelijkse inkomsten. Ik bekijk momenteel met collega Johan Van Overtveldt de mogelijkheid om het systeem van rechtstreekse inningen te vereenvoudigen, want DAVO is in 2003 opgericht, maar het budget dat door de DAVO wordt uitbesteed, is bijna vertienvoudigd. Wij moeten dus eens bekijken of de betrokkenen — vaak gaat het over mannen — misschien kunnen, maar niet willen betalen. In die gevallen zullen wij net iets strenger moeten optreden.

04.04 Karin Jiroflée (sp.a): Mevrouw de staatssecretaris, ik ben al blij dat u erkent dat er in de realiteit een probleem is. Ik zie de heer Van Overtveldt kijken alsof alles koek en ei is, maar dat is dus niet zo.

Ik zit zelf, samen met een aantal collega's, in de evaluatiecommissie. Ik stel vast dat men, doordat de bevoegdheid bij de minister van Financiën ligt, heel sterk de nadruk legt op het innen van de achterstallige gelden, heel vaak bij mannen. Ik ben het er helemaal mee eens dat dat moet gebeuren, maar ik merk in de commissie dat men daar de nadruk op legt. Men schijnt te vergeten dat de DAVO is opgericht om mensen te helpen en om, meestal, vrouwen te helpen die recht hebben op alimentatie. Men focust helemaal op een correct financieel plaatje. Ik ben het er helemaal mee eens dat het plaatje correct moet zijn en dat men bijkomende inspanningen moet doen om die gelden te innen, maar de dienst is op dit moment veel te weinig toegankelijk voor diegenen die hem nodig hebben en voor wie de DAVO is opgericht, doordat die onder een gewone dienst van Financiën valt.

locaux. Ce thème sera, du reste, inscrit à l'ordre du jour du prochain Conseil des ministres consacré à la lutte contre la pauvreté.

Outre les onze centres d'information, les CPAS peuvent dès aujourd'hui déjà participer à l'enregistrement des dossiers, y compris pour ce qui concerne l'octroi ou le renouvellement des avances. Les centres d'information sont responsables des relations avec les créanciers d'aliments.

J'examine avec mon collègue des Finances, s'il est possible de simplifier le système de perception directe, par le biais de la saisie sur salaire.

04.04 Karin Jiroflée (sp.a): Je suis déjà satisfaite que la secrétaire d'État reconnaisse la réalité du problème, contrairement au ministre Van Overtveldt pour qui la situation ne serait guère problématique. Je constate que malgré l'importance considérable que revêt évidemment l'aspect financier, l'on commet l'erreur de ne prendre en considération que cet aspect-là. Le SECAL est cependant trop peu accessible. Même si la plupart des CPAS font de l'excellent travail et orientent correctement les familles monoparentales, il faut néanmoins envisager aussi un point de

Uiteraard zullen de OCMW's degenen die bij hen aankloppen wel doorverwijzen; dat is het werk van de OCMW's en de meeste doen dat bijzonder goed. Ik meen echter dat over een veel laagdrempeliger aanspreekpunt moet worden nagedacht. Men moet vrouwen op een veel actievere manier sensibiliseren en hen duidelijk maken dat zij recht hebben op die hulpverlening, dat zij recht hebben op dat geld. Men moet hen helpen om dat te bekomen.

Ik blijf erbij dat de drempel veel te hoog is wat dat aspect van het systeem betreft. U verwijst naar de superministerraad. Wel, ik hoop dat het probleem daar zal worden aangepakt. Ik ben alvast in blijde verwachting van de resultaten.

La **présidente**: Avez-vous déjà donné une date pour ce super Conseil des ministres?

contact d'accès nettement plus aisé. J'espère que le super Conseil des ministres obtiendra des résultats à cet égard.

De **voorzitter**: Wanneer heeft die superministerraad plaats?

04.05 Staatssecretaris **Zuhail Demir**: Oorspronkelijk werd 10 juni en nadien 8 juli voorgesteld, maar die data worden herzien. Ik werd nog niet ingelicht over de precieze datum. Wij volgen het wel op, maar momenteel werd de datum van de superministerraad ons nog niet meegedeeld. Ik kijk ernaar uit, net als u.

04.05 **Zuhail Demir**, secrétaire d'État: Deux dates circulent d'ores et déjà mais rien n'a encore été fixé définitivement.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 **Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de effecten van de welvaartsenveloppe 2017-2018 op de strijd tegen armoede" (nr. 16344)**

05 **Question de Mme Nahima Lanjri à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "les effets de l'enveloppe bien-être 2017-2018 sur la lutte contre la pauvreté" (n° 16344)**

05.01 **Nahima Lanjri** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, mijn vraag dateert al van januari, dus van een halfjaar geleden, maar dat ze nu pas aan bod komt, zal te maken hebben met de wissel van staatssecretaris.

05.01 **Nahima Lanjri** (CD&V): Le Groupe des 10 a réparti l'enveloppe bien-être dans le cadre de l'accord interprofessionnel (AIP) 2017-2018. Une somme supplémentaire de 600 millions d'euros est prévue pour un nouveau relèvement des allocations. Les partenaires sociaux ont donné la priorité aux allocations les plus éloignées du seuil de pauvreté. Je suppose que le gouvernement reprendra l'AIP dans son intégralité.

In januari is de Groep van Tien bijeengekomen en heeft een interprofessioneel akkoord afgesloten voor 2017-2018. Een van de onderdelen van dat akkoord betreft de verdeling van de welvaartsenveloppe die werd vastgelegd. Over een periode van twee jaar, 2017-2018, gaat het om een bedrag van 600 miljoen euro extra om de uitkeringen die in het verleden al een beetje werden verhoogd, verder op te trekken.

De sociale partners hebben daarbij prioriteit gegeven aan het optrekken van de uitkeringen die het verst van de armoededrempel liggen. Zo werd bijvoorbeeld de inkomensvervangende tegemoetkoming voor personen met een handicap gebracht op het niveau van het leefloon, dat intussen ook met 6% was opgetrokken.

Quelles allocations ne seront toujours pas majorées jusqu'au seuil de pauvreté européen en dépit des décisions prises par le Groupe des 10? Quels montants supplémentaires faudra-t-il trouver pour arriver à ce niveau? Quel plan stratégique la secrétaire

Ook werd de premie die men ontvangt voor thematische verlopen fors opgetrokken voor alleenstaanden met kinderen, namelijk met 38%. Daarnaast werd bij de optrekking van de minima in de werkloosheid – onder meer de werkloosheidsuitkering, het SWT en de

inschakelingsuitkering – de nadruk gelegd op de gezinshoofden.

d'État a-t-elle échafaudé pour atteindre cet objectif?

Wij gaan van de veronderstelling uit dat de regering het IPA, waarmee men volop bezig is, integraal zal overnemen. In het kader daarvan heb ik nog een aantal bijkomende vragen. Rekening houdend met de beslissing van de Groep van Tien, welke uitkeringen komen nog steeds niet tot op het niveau van de Europese armoededrempel?

Welke inspanningen moeten er nog bijkomen om voor elk van deze uitkeringen effectief tot aan de Europese armoededrempel te geraken? Tot slot, welke stappenplan heeft u als staatssecretaris voor ogen om ervoor te zorgen dat de uitkeringen die nu nog onder de armoedegrens liggen op te trekken tot die armoedegrens?

05.02 Staatssecretaris **Zuhail Demir**: Mevrouw de voorzitter, mevrouw Lanjri, bedankt voor uw vraag. Het is een vraag die inderdaad dateert van 31 januari en was gericht aan mijn voorganger. Bij de bespreking van de beleidsverklaring hebben we het hierover gehad, maar ik wil zeker op uw vraag antwoorden.

05.02 **Zuhail Demir**, secrétaire d'État: Le gouvernement fédéral exécutera intégralement l'accord interprofessionnel et poursuivra sa politique visant à augmenter substantiellement les minima sociaux pour les rapprocher du seuil européen de pauvreté. Si nous ne tenons pas compte des indexations ou des compensations pour absence d'indexation, depuis le début de la législature, tant l'allocation de remplacement de revenus (ARR) que le revenu d'intégration ont augmenté de 4,9 %. Depuis lors, sur une base annuelle, l'ARR et le revenu d'intégration ont été relevés de 600 euros pour les cohabitants, de 900 euros pour les isolés et de 1 200 euros pour les chefs de ménage. En d'autres termes, depuis l'entrée en fonctions du gouvernement, l'ARR et le revenu d'intégration ont augmenté de 9 %, indexations comprises.

De federale regering heeft inderdaad besloten het interprofessioneel akkoord volledig uit te voeren. Hiermee wordt het beleid van deze regering rond de substantiële verhoging van de sociale minima richting de Europese armoedegrens voortgezet. Als we indexeringen of compensaties voor niet-indexeringen niet meerekenen, werden zowel de IVT als het leefloon met 4,9 % verhoogd sinds het begin van deze legislatuur, de verwezenlijkingen van het nieuwe IPA meegerekend.

Sinds het begin van de legislatuur liggen de IVT en het leefloon, op jaarbasis, 600 euro hoger voor samenwonenden, 900 euro hoger voor alleenstaanden en 1 200 euro voor gezinshoofden. Dit geeft in totaal, sinds de start van deze regering, tegen september 2017 +9 % voor zowel de IVT als het leefloon, indexeringen meegerekend.

In uitvoering van het IPA zal de regering voor welvaartsaanpassingen in 2017 en 2018 een budget van respectievelijk 169,9 miljoen euro en 506,8 miljoen euro ter beschikking stellen. Deze budgetten worden toegespitst op de doelgroep met het hoogste armoederisico, zonder de inactiviteit- en werkloosheidsvallen te verhogen.

Een belangrijk onderdeel van de uitvoering van het IPA is het verhogen van de minimumuitkeringen. Deze zullen in de periode 2017 en 2018 in het algemeen stijgen met 1,7 %. Met het verhogen van de sociale minima en een beleid gericht op jobcreatie in de private sector blijft deze regering op structurele basis werk maken van armoedebestrijding.

Dans le cadre de l'exécution de l'AIP, pour les adaptations bien-être, le gouvernement met 169,9 millions d'euros à disposition en 2017 et 506,8 millions d'euros en 2018. Ces budgets seront prioritairement réservés au groupe cible le plus exposé à la pauvreté, sans accroître par ailleurs les pièges de l'inactivité et du chômage. De plus, les allocations minimales augmenteront de 1,7 %. Le gouvernement poursuit sa lutte structurelle contre la pauvreté, en conjuguant une hausse des minima sociaux et une politique axée sur la création d'emplois

Wij blijven ook in de toekomst en conform het regeerakkoord werken aan de geleidelijke verhoging van alle sociale minima tot aan het niveau van de Europese armoederisicogrens. De sociale voordelen die met sommige sociale uitkeringen gepaard gaan, zullen worden meegeteld in de vergelijking met de Europese armoederisicogrens.

Ik kom tot een aantal concrete vragen.

Vandaag hebben wij de doelstellingen nog niet bereikt. De sociale minima liggen niet op het niveau van de Europese armoedegrens. In die zin ligt er nog veel werk voor de boeg en moeten er nog veel

inspanningen geleverd worden. Hoe zwaar die inspanningen zijn, valt niet evident te berekenen, aangezien de Europese armoedegrens een bewegend doelwit is en dat ook de sociale voordelen in rekening gebracht moeten kunnen worden. Dat laatste is echter geen gemakkelijk verhaal, aangezien er sociale voordelen bestaan op federaal, Vlaams en Waals niveau, en daarnaast kennen ook de OCMW's nog sociale voordelen toe.

In 2008 voerde het Rekenhof een eerste studie uit, dus al zowat tien jaar geleden en volgens mij is die ook wat achterhaald. Die studie becijferde dat er 1,2 miljard euro nodig is om de sociale minima's op te trekken. In onder andere de factcheck van *De Zevende Dag* werd evenwel gesteld dat die 1,2 miljard euro onvoldoende is en dat het veeleer 1,5 miljard euro moet zijn. Ondertussen zijn we tien jaar later.

Het eerste wat wij moeten doen, is een berekening maken en het in kaart brengen van de sociale voordelen. Dat is werk voor specialisten van het Rekenhof en het Planbureau. Zodoende weten wij hoeveel er nog nodig is om het niveau van de Europese armoederisicogrens te bereiken.

Zoals ik daarstraks al aan uw collega Jiroflée zei, de eerste afspraak zal sowieso zijn op de aangekondigde thematische Ministerraad rond armoede.

05.03 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de staatssecretaris, ik vind het een beetje jammer dat u mijn eerste vraag inzake de uitkeringen die nog onder de Europese armoedegrens liggen, niet concreet hebt beantwoord. U hebt niet gezegd om welke uitkeringen het gaat, of u zult mij nog een schriftelijk overzicht bezorgen.

Dat de sociale correcties mee verrekend moeten worden, klopt. Dat staat zo ook in het regeerakkoord.

U zegt in uw antwoord dat ook rekening gehouden moet worden met de sociale voordelen die door de regio's en zelfs door een aantal OCMW's toegekend worden. Dat mag echter niet leiden tot het ontmoedigen van OCMW's om sociale voordelen toe te kennen, aangezien datgene wat de OCMW's toekennen, bijvoorbeeld hier op daar 50 euro bijgeven, meegerekend wordt in het totaalbedrag om al dan niet de armoedegrens te bereiken.

Dan is de rekening voor de OCMW's snel gemaakt. Dan gaan ze niets meer geven. Als men daarmee rekening houdt, zullen ze dat niet meer geven. Dat is toch een gevaarlijke piste. Ik hoop dat u dat met uw specialisten toch eens bekijkt.

Ik heb de vraag over welke sociale correcties worden meegerekend en welke niet ook al in het verleden gesteld en ook tijdens de bespreking van de beleidsbrief. U hebt daar toen nog geen concreet antwoord op gegeven. Ik hoop dat u niet zo ver gaat om een aantal zaken die alle OCMW's op een andere manier doen ook mee te tellen.

Ik denk dat er een lijn moet worden getrokken in de uitkeringen die er

dans le secteur privé.

Conformément à l'accord de gouvernement, nous poursuivons la hausse progressive des minima sociaux jusqu'au seuil européen de pauvreté. Dans ce cadre, les avantages sociaux associés à certaines allocations sociales seront pris en considération.

Il n'est pas simple d'estimer l'ampleur des efforts qui sont nécessaires, car le seuil de pauvreté européen évolue aussi. L'étude menée en 2008 par la Cour des comptes est, en effet, dépassée. À l'époque, il était question 1,2 milliard d'euros. Des spécialistes de la Cour des comptes et du Bureau fédéral du Plan doivent procéder aux calculs et établir la liste des avantages sociaux. Le premier accord porte sur l'organisation d'un Conseil des ministres thématique sur la pauvreté.

05.03 Nahima Lanjri (CD&V): Votre réponse ne me dit pas encore quelles indemnités sont toujours inférieures au seuil de pauvreté européen. Tenir compte des avantages sociaux ne peut pas avoir effet de décourager les CPAS d'octroyer des avantages sociaux. La secrétaire d'État s'engage sur un terrain glissant. De même, je ne sais toujours pas de quelles corrections sociales il est tenu compte ou non. Je devrai donc re-déposer une question.

zijn. Dat moet voor alle Belgen hetzelfde zijn, maar zeker toch niet van het ene naar het andere.

Mevrouw de staatssecretaris, ik hoop dat u toch nog concreet op mijn vraag antwoordt, eventueel schriftelijk. Anders zal ik mijn vraag opnieuw moeten stellen.

05.04 Staatssecretaris **Zuhail Demir**: U mag uw vraag opnieuw stellen.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

La **présidente**: M. Kir transforme sa question n° 17080 en question écrite.

De **voorzitter**: Vraag nr. 17080 van de heer Kir wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

06 Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie over "de jaarlijkse winteropvang in Brussel" (nr. 17651)

06 Question de Mme Nahima Lanjri au ministre des Classes moyennes, des Indépendants, des PME, de l'Agriculture et de l'Intégration sociale, sur "l'accueil hivernal annuel à Bruxelles" (n° 17651)

06.01 Nahima Lanjri (CD&V): Ook deze vraag dateert al van einde maart. De jaarlijkse winteropvang in Haren, in Brussel, is gestopt op 27 maart. Toen belandde een driehonderdtal migranten dat, voor alle duidelijkheid, geen asiel wilde aanvragen, op straat. Het ging vooral over mensen uit Eritrea en Soedan die verder wilden reizen naar Engeland. Die mensen vroegen om de sluiting van de winteropvang met een maand uit te stellen, omdat het buiten nog te koud was. Ook vroegen ze meer tijd om hun zaken te kunnen regelen.

06.01 Nahima Lanjri (CD&V): L'accueil hivernal annuel à Haren a été clôturé le 27 mars. Trois cents migrants environ se sont alors retrouvés à la rue. Ils ne souhaitent pas demander l'asile, mais voulaient néanmoins rester plus longtemps parce qu'il faisait encore froid à l'extérieur et parce qu'ils voulaient régler leurs affaires.

Hoe ziet u een oplossing voor die kwestie? Is een uitbreiding van de winteropvang mogelijk? Dan heb ik het vooral over volgend jaar, want ondertussen is dit niet meer relevant doordat de vraag al van maanden geleden dateert. Hoe zult u dat volgend jaar aanpakken? Is het mogelijk om in een langere periode te voorzien? Uiteindelijk wordt die opvang gefinancierd vanuit federale middelen. Is het mogelijk om met het OCMW en de deelstaten aan een oplossing te werken? Welke afspraken werden gemaakt met DVZ met betrekking tot het begeleiden van die mensen met het oog op terugkeer? De regels zijn duidelijk: ofwel vraag je asiel aan en heb je recht op opvang, ofwel vraag je geen asiel aan en moet je het land verlaten, en is er het recht op begeleiding om het land te verlaten. Anderzijds kennen we de realiteit: het gaat vaak over gezinnen met kinderen en die zet men niet zomaar op straat in de winter. We moeten daar een menselijke oplossing voor vinden zonder de regels overboord te gooien.

Est-il possible de prolonger l'accueil hivernal l'année prochaine? La ministre peut-elle chercher une solution avec l'OE, le CPAS et les entités fédérées? Quels accords ont-ils été pris avec l'OE concernant l'accompagnement de ces personnes en vue d'un retour au pays? Les migrants qui ne demandent pas l'asile doivent en effet partir. Toutefois, il va de soi qu'on ne peut se contenter de mettre des familles avec enfants en plein hiver à la rue.

06.02 Staatssecretaris **Zuhail Demir** Mevrouw Lanjri, zoals u weet sloten de federale overheid en de deelstaten op 12 mei 2014 het samenwerkingsakkoord inzake dak- en thuisloosheid tussen de federale overheid, de Gewesten en Gemeenschappen af. Als staatssecretaris bevoegd voor Armoedebestrijding is het mijn intentie, conform de bepalingen van het regeerakkoord en het derde federaal actieplan armoedebestrijding, om dit samenwerkingsakkoord te honoreren.

06.02 **Zuhail Demir**, secrétaire d'État: En mai 2014, le gouvernement fédéral et les entités fédérées ont conclu l'accord de coopération concernant le sans-abrisme et l'absence de chez-soi. Cet accord consacre une attention spécifique à l'accueil hivernal. Les administrations locales sont

Het samenwerkingsakkoord besteedt specifiek aandacht aan het luik winteropvang. Er wordt gesteld dat op de eerste plaats de lokale besturen bevoegd zijn voor de opvang van daklozen. De ondertekenende partijen erkennen dat de winterperiode specifieke inspanningen kan vereisen omwille van de kwetsbaarheid van de daklozen tijdens de winterperiode, die duurt van 31 november tot 31 maart en, afhankelijk van de klimatologische omstandigheden, verkort of verlengd kan worden. De ondertekenende partijen verklaren zich bereid om binnen hun bevoegdheden de nodige inspanningen te leveren opdat elke dakloze over een slaapplek of een sociale begeleiding kan beschikken tijdens de winterperiode.

Sinds de ondertekening van het samenwerkingsakkoord is de federale regering steeds haar engagementen nagekomen en wordt de financiële ondersteuning voor winteropvang in Antwerpen, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Charleroi, Gent en Luik verzekerd. Daarnaast wordt er in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest jaarlijks winteropvang georganiseerd door de federale regering aanvullend op het aanbod georganiseerd door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Naar de volgende winter toe, zal ik dat beleid evalueren en aanpassen waar nodig.

Om concreet te antwoorden op uw vragen, indien het bevoegde lokale bestuur in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, ervoor wil zorgen de opvang voor daklozen buiten de winterperiode te organiseren zijn zij uiteraard vrij om dat te doen.

Het samenwerkingsakkoord stelt in de eerste plaats dat het de lokale besturen zijn die bevoegd zijn voor de opvang van daklozen, niet de federale regering. Wij hebben ons geëngageerd om in tweede lijn in winteropvang te voorzien in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ik sta uiteraard open voor overleg met de deelstaten voor winteropvang en opvang van daklozen.

Het ideale forum voor dat overleg is, zoals u weet, de interministeriële conferentie. Ik kan met u alleen maar vaststellen dat deze interministeriële conferentie in deze legislatuur nog niet is samengeroepen door het voorzitterschap. Vandaar dat ik op 5 mei – nadat ik de beleidsverklaring hier heb toegelicht en ook op vraag van de parlementsleden – een brief heb gestuurd aan de heer Antoniadis van de Duitstalige Gemeenschap met de vraag om deze interministeriële conferentie samen te roepen. Tot op heden heb ik daarop geen antwoord gehad. Vandaar dat ik vorige week nogmaals heb aangedrongen om dat zo snel mogelijk samen te roepen. Ik denk dat we inzake winteropvang en opvang van daklozen met alle deelstaten samen gaan kijken hoe wij dat gaan doen.

Aan het einde van de winteropvang 2016-2017 heb ik ook vastgesteld dat een grote groep transitmigranten gebruik hebben gemaakt van de door de federale regering georganiseerde winteropvang in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Zoals u zegt, het gaat hier voor alle duidelijkheid om mensen die in België geen asielprocedure doorlopen of willen doorlopen wat de jure betekent dat zij het grondgebied moeten verlaten. Dat zij dit niet deden en bij herhaling opvang zochten in de Brusselse winteropvang voor daklozen is, voor wat mij betreft, niet voor herhaling vatbaar. Daarom zit ik nu samen met collega Theo Francken om te bekijken welke gezamenlijke stappen wij kunnen

compétentes pour l'accueil des sans-abris et l'accueil hivernal, lequel est proposé normalement du 31 novembre au 31 mars, mais peut-être prolongé ou écourté en fonction des conditions météorologiques. L'accompagnement social fait également partie de l'accueil.

Les autorités fédérales respectent fidèlement les engagements pris dans cet accord. La politique menée sera certainement évaluée et éventuellement adaptée d'ici l'hiver prochain. Si elle le souhaite, la Commission communautaire commune est libre d'organiser un accueil pour les sans-abris en dehors de la période hivernale. Le gouvernement fédéral s'est uniquement engagé à organiser un accueil hivernal en deuxième ligne dans la Région de Bruxelles-Capitale, le reste relève des pouvoirs locaux.

Je suis ouverte à la concertation au sein de la conférence interministérielle, laquelle n'a pas encore été convoquée sous l'actuelle législature, même après le courrier que j'ai adressé au président à cet effet.

J'ai également constaté qu'un groupe important de migrants en transit ont recouru à l'accueil hivernal en Région de Bruxelles-Capitale au cours de l'hiver dernier. Ces migrants ne souhaitent pas obtenir l'asile en Belgique et doivent donc quitter le territoire. Pour ma part, j'estime qu'il n'est plus question, à l'avenir, qu'ils continuent à séjourner sur notre territoire et à recourir à l'accueil hivernal. Je travaille à une solution en collaboration avec le secrétaire d'État Francken.

zetten om dat soort situaties tijdens de volgende winteropvang 2017-2018 te vermijden zonder de winteropvang van daklozen zelf te hypothekeren. Wij werken dus aan een oplossing voor wat dat betreft.

06.03 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de staatssecretaris, ik dank u voor uw antwoord.

Ik denk dat het inderdaad belangrijk is om een aantal zaken tegen volgende winter te voorkomen. Ik heb zelf gezegd dat moet worden samengezeten met de DVZ of de heer Francken om aan die begeleiding te werken. Als het kan, is het beter dat die groepen voor de winter worden uitgezet. Als zij hier echter nog zijn en meewerken aan hun terugkeer, dan moeten ze wel worden opgevangen. Het blijft gaan over mensen, over gezinnen met kinderen. Men moet daarvoor een menselijke oplossing vinden.

Ik had ook een vraag over de interministeriële conferentie. U zegt dat die nog altijd niet is samengekomen. Het is goed dat de collega een seintje aan het voorzitterschap zal geven om die bijeen te brengen.

Ik denk echter dat men een piste B moet bewandelen. Wij zagen dat uw voorgangster er niet in slaagde om een interministeriële conferentie bijeen te brengen. U bent zelf ook al een aantal maanden bezig. Als die formele weg van de interministeriële conferentie niet lukt, staat niets u in de weg om een informele vergadering met de betrokkenen bijeen te roepen om voor dit probleem alvast een oplossing te zoeken. Anders wacht u misschien op Godot.

Ik wil u dus aanraden om zelf met de betrokkenen een vergadering te beleggen om het volgend jaar beter te doen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie over "de ervaringsdeskundigen in armoede" (nr. 17661)
07 Question de Mme Nahima Lanjri au ministre des Classes moyennes, des Indépendants, des PME, de l'Agriculture et de l'Intégration sociale, sur "les experts en pauvreté" (n° 17661)

07.01 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de staatssecretaris, ervaringsdeskundigen in armoede en sociale uitsluiting zijn mensen die in hun persoonlijke levenssfeer zijn opgegroeid of te maken hebben gekregen met armoede.

Via een opleiding kregen zij vaardigheden aangereikt om een brugfunctie te vervullen tussen armen en niet-armen. Binnen de federale overheid werken zij mee aan een betere toegankelijkheid van de fundamentele sociale en andere rechten.

Zowel het federaal regeerakkoord als mijn resolutie over armoedebestrijding voorzien in een evaluatie en bijsturing van de werking van de ervaringsdeskundigen binnen de federale diensten. Dat is volgens experten en mensen op het terrein nodig. Zij stellen immers vast dat de ervaringsdeskundigen vandaag misschien wat te geïsoleerd zitten op de FOD's, dat men er niet genoeg uithaalt en dat het veel beter kan.

Mijn vragen zijn de volgende. Bent u van plan om een evaluatie te

06.03 Nahima Lanjri (CD&V): Je pense qu'il est en effet important d'empêcher que ce phénomène se reproduise l'hiver prochain. Il vaut peut-être mieux expulser ces personnes avant l'arrivée de l'hiver. On ne peut quand même pas jeter à la rue des familles qui se trouveraient encore dans des structures d'accueil à ce moment-là.

S'il n'est pas possible de réunir une conférence interministérielle, une réunion informelle ne pourrait-elle être organisée? Attendre Godot n'est jamais une bonne idée.

07.01 Nahima Lanjri (CD&V): Tant l'accord de gouvernement que ma proposition de résolution sur la lutte contre la pauvreté prévoient une évaluation et un réajustement du fonctionnement des experts de terrain dans les domaines de la pauvreté et de l'exclusion sociale au sein des services fédéraux. Certains experts estiment cela nécessaire parce que les intéressés seraient dans les SPF comme dans des tours d'ivoire.

La secrétaire d'État procèdera-t-elle à une évaluation du travail des experts de terrain auprès du SPP Intégration sociale? Ce projet se

maken van de werking van de ervaringsdeskundigen bij de POD Maatschappelijke Integratie? Zal dit project worden verdergezet, eventueel na bijsturing?

Bent u van plan een voorstel voor te leggen aan de Ministerraad over een geoptimaliseerde werking van de ervaringsdeskundigen? Zult u een voorstel op de regeringstafel leggen om bijkomende middelen te vragen om de werking van de ervaringsdeskundigen te verbeteren? Is dat nodig of niet?

07.02 Staatssecretaris **Zuhal Demir**: Mevrouw Lanjri, zoals u weet, fungeren de ervaringsdeskundigen in de Federale Overheidsdiensten als brugfiguren met een specifieke ervaring in de realiteit van armoede.

Zij leren de overheidsdienst waarin ze werken kennen, bekijken de troeven en de moeilijkheden die de dienst heeft om het doelpubliek te bereiken en om de grondrechten van elk individu te verzekeren. Daarna is het aan de overheidsdienst in kwestie om open te staan voor de opmerkingen en aanbevelingen van de ervaringsdeskundige.

U vermeldt terecht dat projectervaringsdeskundigen werden opgenomen in het federaal regeerakkoord en in de resolutie armoedebestrijding. Daarnaast kan ik meegeven dat in het derde Federaal Actieplan Armoedebestrijding specifiek nog drie acties werden gewijd aan dit project: acties 47, 51 en 52.

U weet dat de evaluatie bezig is. Ik heb een maand geleden via de POD Maatschappelijke Integratie de vraag gesteld of het mogelijk was om met een hele reeks ervaringsdeskundigen in gesprek te gaan. Wij hebben dat ook gedaan.

Wat die mensen doen, is van groot belang. Een van die ervaringsdeskundigen werkt bij de FOD Financiën en zei dat een belastingbrief werd gestuurd aan iemand in armoede, die zei dat hij niet verstond wat daarin staat. De ervaringsdeskundige heeft wat tips gegeven om die brief toegankelijker te maken.

Ook bij de RVA en verschillende andere overheidsdiensten werken er dergelijke ervaringsdeskundigen. Ik zie daar dus wel degelijk het nut van in en ik ben ervan overtuigd dat die ervaringsdeskundigen nodig zijn. U weet dat er jaarlijks op zoek gegaan moest worden naar financiële middelen om dat te betalen. Een overheidsdienst als de FOD Financiën heeft nu zelf enkele ervaringsdeskundigen op de payroll gezet. Dat vind ik slim van een overheidsdienst die daar ook de meerwaarde van inziet.

Ik wacht dus de evaluatie af. Ik heb gesprekken gevoerd met de ervaringsdeskundigen zelf. Ik wil vermijden dat wij nog steeds jaarlijks moeten bekijken waar we die financiële middelen vandaan kunnen halen. Ik zal dan ook, als die evaluatie is gebeurd, aan de Ministerraad een voorstel voorleggen om dat in te bedden in onze overheidsdiensten.

Ik weet momenteel niet precies wanneer wij die evaluatie zullen ontvangen, maar ik zal ernaar vragen bij de administratie.

07.03 **Nahima Lanjri** (CD&V): Mevrouw de staatssecretaris, het

poursuivra-t-il? La secrétaire d'État fera-t-elle une proposition au Conseil des ministres à propos d'une optimisation du travail de ces experts de terrain? Demandra-t-elle des moyens supplémentaires?

07.02 **Zuhal Demir**, secrétaire d'État: Les experts de terrain sont effectivement mentionnés dans l'accord de gouvernement et dans la proposition de résolution sur la lutte contre la pauvreté. Dans le troisième Plan fédéral de lutte contre la pauvreté, trois actions sont encore axées sur ce projet.

Une évaluation est en cours. Nous avons entamé un dialogue avec les experts de terrain. Je suis convaincue de leur utilité au sein des SPF. Nous devons rechercher chaque année les moyens financiers à cette fin. De tels experts figurent à présent sur le *payroll* de certains services publics, parce que la valeur ajoutée de ces travailleurs y est reconnue.

J'attends à présent les résultats de l'évaluation. Je proposerai ensuite au Conseil des ministres d'ancrer les rémunérations des experts dans nos services publics fédéraux.

07.03 **Nahima Lanjri** (CD&V):

project zal nu dus sowieso volgens de huidige manier van werken voortgezet worden, met een financiering jaar na jaar. Voor volgend jaar is er dus geen probleem inzake financiering. Heb ik dat zo goed begrepen? Verbetert u mij als dat niet het geval is.

Aucun problème de financement n'est donc à craindre pour l'année prochaine?

07.04 Staatssecretaris **Zuhail Demir**: Voor dit jaar is het geld beschikbaar, maar voor volgend jaar bij mijn weten nog niet. Om die reden zal ik een voorstel indienen om dat niet alleen volgend jaar, maar voor altijd te kunnen verzekeren. Jaar na jaar middelen zoeken voor de ervaringsdeskundigen is eigenlijk geen manier van werken. Wij moeten een plan hebben voor de financiering van de ervaringsdeskundigen binnen de overheidsdiensten. Nu moet er altijd gezocht worden naar een budget van, als ik mij niet vergis, ongeveer 500 000 euro per jaar. Voor 2017 is er gezocht. Elk jaar is er gezocht en gevonden en dat zal ook voor 2018 wel het geval zijn, maar ik denk dat wij dat beter op een structurele manier vastleggen.

07.04 **Zuhail Demir**, secrétaire d'État: L'argent est disponible pour cette année, mais pas encore pour l'année prochaine. C'est pourquoi je déposerai une proposition à ce propos, de sorte à éviter de devoir recommencer chaque année à rechercher des moyens financiers. Nous trouverons probablement les moyens pour 2018 aussi, mais il est préférable de trouver un financement structurel.

07.05 **Nahima Lanjri** (CD&V): Mevrouw de staatssecretaris, u kon mij nog niet zeggen wanneer de evaluatie afgerond is. U zegt dat u die evaluatie wilt afwachten en daarmee naar de regering wilt gaan. Ik hoop dan toch dat u deze maand over die resultaten beschikt, want premier Michel is van plan om de begrotingsbesprekingen vóór de zomer af te ronden. Als u volgend jaar en de jaren daarna niet naar extra middelen op zoek wilt gaan, dan zal die evaluatie er heel snel moeten komen.

07.05 **Nahima Lanjri** (CD&V): Le gouvernement souhaitant boucler les discussions budgétaires avant l'été, j'espère dans ce cas, que l'évaluation sera terminée ce mois-ci.

Ik hoop dat u mij er via mail van op de hoogte kunt brengen als die evaluatie rond is. Ik hoop dat dit snel zal gebeuren zodat u effectief de nodige middelen kunt vragen.

Wat onze fractie betreft, wij staan absoluut achter die ervaringsdeskundigen maar wij vinden – zoals dat ook voorzien was in het regeerakkoord – dat ook bijsturing nuttig en nodig is. Ik meen dat mensen inkapselen in een administratie of ze op de payroll zetten niet voldoende is. Het is goed dat ze daar zitten maar ze moeten wel nog hun rol kunnen spelen als ervaringsdeskundige. Anders worden het gewoon ambtenaren tussen de andere ambtenaren, als ze straks een andere rol krijgen. U moet er dus voor zorgen dat ze de rol van brugfiguur behouden en dat ze regelmatig in contact staan met de armoedeorganisaties. Daar zijn verbeteringen noodzakelijk. Vandaag gebeurt dat niet goed genoeg.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

La **présidente**: Les questions n° 17709 de M. Hedeboom et n° 17712 de M. Van Hees sont transformées en questions écrites.

De **voorzitter**: De vragen nrs. 17709 en 17712 van de heren Hedeboom en Van Hees worden omgezet in schriftelijke vragen.

08 **Vraag van mevrouw Evita Willaert aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de oprichting van een federaal mensenrechteninstituut" (nr. 18666)**

08 **Question de Mme Evita Willaert à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "la création d'un institut fédéral des droits de**

"l'homme" (n° 18666)

08.01 Evita Willaert (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, in uw beleidsverklaring engageerde u zich ertoe om te zorgen voor de oprichting van een nationaal mensenrechtenmechanisme.

Uit een antwoord van uw collega Geens in april 2017 op een vraag van de heer Van Hecke begreep ik dat de conceptnota tot oprichting van het mensenrechtenmechanisme zo goed als klaar is en dat over alle belangrijke aspecten reeds een akkoord met uw voorgangster, mevrouw Sleurs, werd bereikt.

Minister Geens gaf aan dat hij hoopte dat het dossier na uw aantreden in een stroomversnelling zou kunnen komen, zodat spoedig zou kunnen worden overgegaan tot overleg met Gemeenschappen en Gewesten, om het samenwerkingsakkoord definitief vorm te geven.

Het doel zou zijn het samenwerkingsakkoord nog in 2017 te ondertekenen en het mensenrechtenmechanisme tegen het einde van de huidige legislatuur operationeel te verklaren.

In de Franstalige krant *La Libre Belgique* van 12 mei 2017 las ik dat het thema op de agenda van de bijzondere Ministerraad of de superministerraad van enkele zondagen geleden zou hebben gestaan. Ik citeer *La Libre Belgique*: "Ce dimanche, il sera question de l'instauration d'un mécanisme des droits de l'homme, point qui figurait déjà dans l'accord du gouvernement".

In de communicatie na afloop van deze Ministerraad was hier echter niets meer over terug te vinden.

Kunt u mij meer vertellen over de stand van zaken in dit dossier?

Volgt u het tijdpad dat uw collega, minister Geens, hoopt te halen?

08.02 Staatssecretaris Zuhail Demir: Mevrouw Willaert, ik kan u verzekeren dat het nog steeds mijn engagement is om mee in te staan voor de oprichting van een nationaal mensenrechtenmechanisme. Het lijkt misschien heel eenvoudig, maar het is redelijk complex om dit in praktijk te brengen. Het dossier werd voor mijn aantreden door mijn voorgangster, mevrouw Sleurs, reeds uitvoerig behandeld. Samen met u en collega Geens hoop ik dit tot een goed einde te kunnen brengen.

U zult begrijpen dat ik als nieuwe staatssecretaris, bevoegd voor Gelijke Kansen, weliswaar ook eigen accenten wens te leggen. Om die reden heb ik een korte periode ingelast om mij het dossier eigen te maken. Ik kan u melden dat er over dit dossier tijdens de afgelopen drie maanden geregeld overleg is geweest met het kabinet van Justitie en met Amnesty International. Het is nog steeds mijn intentie om voor het zomerreces samen met collega Geens een conceptnota aan de Ministerraad voor te leggen, met als bedoeling om tegen het einde van de legislatuur het nationaal mensenrechtenmechanisme op te richten.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben ingelicht.

08.01 Evita Willaert (Ecolo-Groen): Dans son exposé d'orientation politique, la secrétaire d'État s'est engagée à mettre en place un mécanisme national de suivi des droits de l'homme. En avril 2017, M. Geens a déclaré que la note conceptuelle de création de cet organisme était presque achevée et qu'il désirait conclure un accord de coopération fin 2017 pour que le mécanisme soit opérationnel d'ici la fin de la législature. Selon le quotidien *La Libre Belgique*, le mécanisme de suivi des droits de l'homme aurait été évoqué au cours du Conseil des ministres extraordinaire qui s'est déroulé un dimanche il y a quelques semaines.

Aanstaande zondag zal de instelling van een mensenrechtenmechanisme besproken worden, een punt dat al in het regeerakkoord opgenomen was.

Où en est ce dossier?

08.02 Zuhail Demir, secrétaire d'État: Ce dossier est complexe et comme je souhaitais y imprimer ma marque personnelle, j'ai pris un peu de temps pour me familiariser avec la matière. Au cours des trois derniers mois, des concertations régulières ont été menées avec le cabinet de la Justice et Amnesty International. L'objectif reste de soumettre la note conceptuelle au Conseil des ministres avant les vacances parlementaires, de manière à ce que le mécanisme national des droits de l'homme soit créé avant la fin de la législature.

08.03 Evita Willaert (Ecolo-Groen): Mevrouw de staatssecretaris, ik begrijp dat het voor u misschien wat te snel is om dit effectief nog in 2017 te kunnen oprichten. U spreekt veeleer over het einde van de legislatuur en dat is iets anders dan wat minister Geens begin april heeft meegedeeld aan collega Van Hecke. Ik ben alleszins benieuwd naar de eigen accenten die u daarin wilt leggen.

Wij zullen deze kwestie van nabij opvolgen. Ik moet u niet zeggen hoe belangrijk dit is. Er zijn immers nog een aantal hiaten en daarom is het belangrijk om dit op te richten. Wij worden trouwens op de vingers getikt met betrekking tot het naleven van de mensenrechten in de gevangenissen. Ook wat betreft de maatregelen in het kader van terreurbestrijding moeten wij ervoor opletten dat deze niet in strijd zijn met de mensenrechten, die wij allen zeer belangrijk vinden.

Ik kijk uit naar de oprichting van het nationaal mensenrechtenmechanisme. Ik hoop dat het goed zal zijn en snel zal worden opgericht, ook al is dat misschien niet altijd even gemakkelijk.

08.04 Staatssecretaris Zuhail Demir: Het is in ieder geval mijn bedoeling om nog voor het reces een conceptnota voor te leggen. U weet echter ook dat het een tijd duurt eer alles opgericht is en in werking is. Ik hoop wel dat het nog tijdens deze legislatuur zal zijn opgericht. Ik wacht niet met mijn conceptnota tot het einde van de legislatuur.

08.03 Evita Willaert (Ecolo-Groen): Je suis curieuse de voir quelle sera la marque personnelle imprimée par la secrétaire d'État. J'espère que ce mécanisme sera rapidement créé car nous nous faisons déjà rappeler à l'ordre pour ce qui est du respect des droits de l'homme dans nos prisons. À cet égard, nous devons également être attentifs lorsque nous prenons des mesures dans le cadre de la lutte contre le terrorisme.

08.04 Zuhail Demir, secrétaire d'État: Je compte soumettre la note conceptuelle au Conseil des ministres avant les vacances parlementaires mais il faudra un certain temps avant que le mécanisme soit opérationnel.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van mevrouw Karin Jiroflée aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de Rainbow Index" (nr. 18823)

09 Question de Mme Karin Jiroflée à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "l'Index Rainbow" (n° 18823)

09.01 Karin Jiroflée (sp.a): Mevrouw de staatssecretaris, zoals u ongetwijfeld weet zakte België onlangs nog twee plaatsen op de zogenaamde *Rainbow Index*, die alle Europese landen rangschikt naar de holebi- en transgendervriendelijkheid van hun beleid. Eén van de redenen daarvoor is dat het wetsontwerp, dat de transwet van 2007 moet vervangen, op dat moment nog niet was goedgekeurd. Volgens Çavaria is er sprake van een gemiste kans, ook al is het wetsontwerp ondertussen goedgekeurd, omdat het principe van de zelfbeschikking niet volledig wordt toegepast.

Mevrouw de staatssecretaris, op het toekomstcongres van Çavaria op de Internationale Dag tegen Holebifobie en Transfobie, hebt u een engagementsverklaring ondertekend.

Wat is ter zake de stand van zaken? Wat gaat u doen om u echt te engageren na het zetten van die handtekening? Welke maatregelen zult u nemen? Het feit dat wij vroeger altijd op kop liepen van het peloton van de transgender- en holebivriendelijke landen terwijl wij nu zomaar dalen is toch wel een spijtige vaststelling. Gaat u werken aan de twee oorzaken van de Belgische daling op de *Rainbow Index*? Op

09.01 Karin Jiroflée (sp.a): La Belgique a récemment reculé de deux places au classement européen du degré d'ouverture de la politique aux holebi et aux transgenres. Selon Çavaria, même avec l'adoption récente du projet de loi en remplacement de la loi transgenres de 2007, le principe de l'autodétermination n'est pas entièrement appliqué.

Quelles mesures la secrétaire d'État prendra-t-elle à présent qu'elle a signé une déclaration d'engagement à la conférence du futur organisée par Çavaria? Va-t-elle s'attaquer aux causes de ce recul enregistré au classement de l'Index Rainbow? Quand en

welke termijn mogen we resultaten verwachten?

09.02 Staatssecretaris **Zuhail Demir**: Mevrouw Jiroflée, bedankt voor uw vraag.

De ondertekenaars engageren zich om samen werk te maken van de aanvaarding van seksuele en genderdiversiteit en het welzijn van de LGBTI-personen, en zich solidair te tonen met LGBTI-personen binnen en buiten de grenzen; en bevestigen dat seksuele oriëntatie, genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken integraal deel uitmaken van een persoon en nemen zelfbeschikking als uitgangspunt, en roepen organisaties en individuen op om vanuit hun eigen rol in de maatschappij mee ons utopia te realiseren. Iedereen kan een verschil maken en deze verklaring is hiervoor het startpunt.

Ik ondertekende inderdaad met plezier de engagementsverklaring van Çavaria op 17 mei. Het spreekt voor zich dat ik mij als staatssecretaris voor Gelijke Kansen zal toewijden op het verbeteren van de juridische en sociale positie van de LGBTI-personen of de regenbooggemeenschap.

De eerste resultaten werden reeds geboekt wanneer op 24 mei de Kamer van volksvertegenwoordigers in de plenaire vergadering het wetsontwerp tot hervorming van regelingen inzake transgenders goedkeurde.

U hebt dat ook mee goedgekeurd. Dat was al een eerste, belangrijke stap. Jammer, maar helaas was die wet te laat om België's ranking in de *Rainbow Index* te beïnvloeden. Begrijpelijkerwijs houdt ILGA-Europa alleen rekening met wetgeving die reeds in werking trad. Dat de wet volgend jaar een positieve invloed zal hebben op de ranking staat buiten kijf.

Daarnaast voorzie ik, zoals in mijn beleidsverklaring beschreven werd, in de volgende beleidsmaatregelen ter bevordering van de inclusie van de LGBTI-personen.

Ten eerste, een nationale campagne ter bestrijding van transfoobie en transfoob geweld, die gelanceerd zal worden op 20 november 2017, in het kader van de transgender remembrance day, de dag waarop wij aandacht besteden aan de slachtoffers van transfoob geweld.

Ten tweede, de opvolging en actualisering van het interfederaal actieplan ter bestrijding van homofobe en transfoobe discriminatie 2013-2014 en het interfederaal actieplan tegen homofob en transfoob geweld, zullen wij integreren tot één interfederaal actieplan ter bestrijding van homofobie en transfoobie. Ik zal dat plan tegen het einde van dit jaar aan u en de commissie voorstellen. Voor mij is dat ook een prioriteit, want het had eigenlijk al lang moeten gebeuren. Ik wil er dus echt werk van maken.

Ten derde, ik was ook van plan om een brede bevraging van de bevolking te organiseren, waarbij specifiek de houding van de burger ten aanzien van LGBTI-personen wordt gemeten, overeenkomstig de aanbeveling van de Europese Commissie tegen racisme en intolerantie.

Ten vierde, het oprichten van een Interseks Infopunt, in opvolging van

verrons-nous les résultats?

09.02 **Zuhail Demir**, secrétaire d'État: Les signataires s'engagent à œuvrer ensemble à l'acceptation de la diversité sexuelle et de genre et au bien-être des LGBTI, et ils s'engagent à se montrer solidaires de ceux-ci. Ils confirment que l'orientation sexuelle, l'identité de genre, l'expression de genre et les caractéristiques sexuelles font partie d'un individu et ils prennent l'autodétermination comme point de départ. Ils appellent les organisations et les individus à contribuer à la réalisation de ce monde meilleur par le biais de leur propre rôle social. En tant que secrétaire d'État à l'Égalité des chances, je travaillerai à la mise au point d'une meilleure position juridique et sociale du groupe en question. Un premier résultat est l'adoption récente du projet de loi réformant des régimes relatifs aux personnes transgenres.

Cela aura une influence positive sur notre classement l'année prochaine.

Mon exposé d'orientation politique propose les mesures politiques suivantes afin d'assurer une meilleure intégration des personnes LGBTI: une campagne nationale de lutte contre la transphobie et les violences transphobes à partir du 20 novembre 2017; l'intégration des plans d'action interfedéraux 2013-2014 de lutte contre la discrimination et les violences homophobes et transphobes dans un plan interfedéral unique de lutte contre l'homophobie et la transphobie; un questionnaire destiné à sonder la population à propos de son attitude à l'égard des personnes LGBTI, conformément à la recommandation de la Commission européenne contre le racisme et l'intolérance; la création d'un point d'information sur l'intersexuation, pour fournir aux intéressés des informations correctes et utiles.

een van de beleidsaanbevelingen in de studie omtrent intersekse personen. Ik wil personen met een intersekse conditie en ouders van kinderen met een intersekse conditie bijstaan en hen ondersteuning bieden in de vorm van correcte, behapbare en bruikbare informatie, naar het voorbeeld van het succesvolle Transgender Infopunt.

Men moet de ILGA *Rainbow Index* wel blijven zien voor wat die is, namelijk een instrument van het middenveld dat erop doelt een nieuw beleid uit te lokken. Daarom worden er ook jaarlijks nieuwe categorieën toegevoegd, bijvoorbeeld een verbod op bekeringstherapieën, vormen van therapie die homoseksualiteit zouden moeten genezen. Hoewel die praktijken uiteraard verwerpelijk zijn, horen wij geen vraag uit het middenveld om daaromtrent een beleid te voeren. Wij hebben geen weet van dergelijke praktijken in dit land. Het zou dan ook niet raadzaam zijn om de beperkte beleidsmiddelen in te zetten op een wettelijk verbod, enkel met het oog op een stijging in de *Rainbow Index*.

09.03 Karin Jiroflée (sp.a): Mevrouw de staatssecretaris, laat het duidelijk zijn, dat cijfertje is uiteraard ook niet mijn eerste bekommernis. Mijn eerste bekommernis is dat er iets gebeurt. Ik ben blij dat er een datum vastligt voor de nationale campagne rond transfoobie. Dat is een goede zaak.

U hebt de zaken uit uw beleidsnota nog eens opgesomd. Ik wacht op een timing daarvoor.

Ik blijf met dat ene probleem zitten. Ik herhaal wat ik op de dag van de goedkeuring van de transwet heb gezegd. Wij hebben die met volle overtuiging goedgekeurd, maar het blijft een feit dat Çavaria het niet echt emancipatorisch vindt, ook al zijn ook zij blij met die grote stap vooruit.

Misschien kan daaraan in de toekomst ook aandacht worden besteed. Wij volgen dit verder op.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

10 Question de Mme Katrin Jadin à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "la discrimination liée au genre" (n° 18954)

10 Vraag van mevrouw Katrin Jadin aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "genderdiscriminatie" (nr. 18954)

10.01 Katrin Jadin (MR): Madame la présidente, madame la secrétaire d'État, je me réfère ici à un article paru dans *La Libre Belgique*, la semaine dernière, qui fait état d'une étude de l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes (IEFH).

Selon cette étude, les chiffres concernant les signalements relatifs aux discriminations fondées sur le sexe ont doublé en un an. Pas moins de 70 % des plaintes liées à la discrimination en raison du sexe ou du genre ont été introduites par des femmes. Il apparaît que cette discrimination a souvent un lien avec la grossesse ou la maternité. Suite à cette étude, la conclusion de l'Institut est la suivante: la position de la femme sur le marché du travail reste plus que

L'Index Rainbow est en tout cas un instrument développé par la société civile pour susciter de nouvelles politiques. Il est, par exemple, actuellement question de l'interdiction des thérapies de "conversion", même si pour l'heure, la société civile ne nous demande pas de prendre des mesures politiques pour gérer cette question. Il me paraît inopportun de miser les moyens politiques limités à notre disposition sur une interdiction légale, simplement pour améliorer notre classement dans l'Index Rainbow.

09.03 Karin Jiroflée (sp.a): Ce classement ne constitue bien entendu pas non plus mon premier souci; en revanche, je voudrais qu'une évolution soit perceptible. Il est positif qu'une date ait été fixée pour la campagne nationale de lutte contre la transphobie. Je suis impatiente d'obtenir un calendrier pour la mise en œuvre des autres actions contenues dans la note de politique générale de la secrétaire d'État. Çavaria estime d'ailleurs que la loi sur les personnes transgenres, qui vient d'être modifiée, n'est pas encore réellement émancipatrice.

10.01 Katrin Jadin (MR): Het aantal meldingen van discriminatie op basis van sekse of gender is in een jaar tijd verdubbeld. De klachten hebben vaak betrekking op zwangerschappen of op het moederschap. Het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen benadrukt dat de positie van vrouwen op de arbeidsmarkt kwetsbaar blijft. Het Instituut is in 2016 achttien maal naar het

vulnérable.

Madame la secrétaire d'État, comment expliquez-vous cette hausse de plaintes pour discriminations liées au genre? En 2016, l'Institut est intervenu dans 18 dossiers devant différents tribunaux. Disposez-vous déjà de chiffres pour le premier trimestre 2017? Que peut-on faire pour enrayer plus encore ce phénomène particulièrement injuste?

10.02 **Zuhal Demir**, secrétaire d'État: Madame la présidente, madame Jadin, l'augmentation des plaintes pour discrimination liée au genre peut être expliquée en partie par l'augmentation de la visibilité de l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes et, plus exactement, de ses missions juridiques, à savoir aider, dans les limites de son budget, gratuitement et en toute confidentialité, toute personne sollicitant une consultation concernant ses droits et obligations. L'autre possible explication de cette augmentation des plaintes réside dans l'impact médiatique de certains dossiers qui suscite un afflux de plaintes auprès du service juridique de l'Institut.

Pour ce qui concerne l'attribution du double nom de famille, depuis l'adoption de la loi de 2014 sur le double nom, donc avant le changement apporté par ce gouvernement, l'Institut a reçu 65 signalements sur cette thématique. Vingt nouveaux signalements à ce propos ont été introduits en 2016, les médias ayant abordé fréquemment ce sujet.

L'Institut nuance toutefois cette augmentation par le résultat de plusieurs de ses études révélant les chiffres noirs de la discrimination liée au genre. En matière de discrimination liée à la grossesse et à la maternité, par exemple, son étude de 2010 intitulée "Grossesse au travail, le vécu et les obstacles vécus par la travailleuse en Belgique", démontrait que trois femmes sur quatre avaient vécu une forme de discrimination en raison de leur grossesse ou leur maternité au travail. Les études démontraient un important sous-rapportage des plaintes. Les signalements reçus au sein de l'Institut ne sont donc, en réalité, qu'une infime partie des discriminations réellement perçues en Belgique.

Convaincue que cette problématique nécessite une approche transversale, j'ai décidé de lancer – c'est une première en Belgique – un plan d'action fédéral "Genre et Emploi". Ce plan aura pour objectif de proposer une série de mesures concrètes qui s'articuleront autour de cinq axes: faciliter la combinaison du travail et de la vie privée pour les femmes et les hommes, lutter contre les discriminations de genre sur le marché du travail et améliorer la protection de la parentalité, éliminer l'écart salarial, renforcer l'égalité de la représentation dans le processus décisionnel économique, déconstruire les stéréotypes sexistes sur le marché du travail. Ce plan a fait l'objet d'une consultation de la société civile fin 2016; ses contributions ont été analysées. Mon cabinet travaille, en ce moment, sur la rédaction d'un projet qui sera, ensuite, présenté à mes partenaires de gouvernement.

gerecht gestapt.

Kan u de cijfers voor 2017 meedelen? Wat kan er gedaan worden om dit onrechtvaardige gegeven in te dijken?

10.02 Staatssecretaris **Zuhal Demir**: De toename van het aantal klachten kan worden verklaard door de grotere zichtbaarheid van het Instituut en van de kosteloze rechtsbijstand die het biedt, alsook door de media-aandacht voor bepaalde dossiers, zoals de toekenning van de dubbele familienaam aan kinderen.

Het Instituut nuanceert die toename aan de hand van meerdere studies waarin er een groot *dark number* op het stuk van genderdiscriminatie aan het licht werd gebracht. Uit een studie van 2010 bleek dat drie op de vier vrouwen in aanraking waren gekomen met een vorm van zwangerschaps- of moederschapsdiscriminatie.

De ontvangen meldingen zouden maar een miniem deel vertegenwoordigen van het aantal gevallen van discriminatie.

Aangezien er een transversale benadering nodig is, heb ik besloten een federaal actieplan Gender en Werk uit te werken. Dat plan behelst vijf thema's: werk en privéleven beter op elkaar afstemmen, genderdiscriminatie op het werk aanpakken, het ouderschap beter beschermen, de loonkloof dichten en de gelijke vertegenwoordiging in het economische proces bevorderen, en de seksistische stereotypen op de arbeidsmarkt ontcrachten.

Het middenveld werd in 2016 geraadpleegd en mijn kabinet stelt momenteel een ontwerp tekst op die aan de regering zal worden voorgelegd.

10.03 Kattrin Jadin (MR): Madame la secrétaire d'État, je vous remercie beaucoup. Je fais deux constats. Premièrement, je constate l'utilité de l'Institut justement pour mettre en lumière certaines discriminations et pour inciter certaines femmes, qui n'auraient peut-être pas osé franchir le pas, à porter plainte. On sait, que ce soit pour la discrimination sur le lieu du travail ou pour les violences faites aux femmes, qu'il leur est difficile de franchir ce pas.

Deuxième constat, madame la secrétaire d'État, les objectifs mentionnés démontrent à suffisance que vous avez, et nous avons, du pain sur la planche pour mettre en œuvre des projets issus de ce plan, ainsi que l'urgence de le faire. Nous sommes en 2017. C'est désolant d'avoir encore à poser des questions de ce type!

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 Vraag van mevrouw Karin Jiroflée aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de evaluatie van de anti-discriminatiewetgeving" (nr. 19020)

11 Question de Mme Karin Jiroflée à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "l'évaluation de la législation antidiscrimination" (n° 19020)

11.01 Karin Jiroflée (sp.a): Mevrouw de staatssecretaris, een commissie van experts werd opgericht om de antidiscriminatiewetten te evalueren. Deze commissie bestaat uit vertegenwoordigers van de magistratuur, de advocatuur, de werknemers- en werkgeversorganisaties en uit de door de bevoegde ministers voorgedragen experts.

De commissie is samengesteld uit 12 effectieve leden. Het benoemings-KB trad in werking op 14 augustus 2016.

Overeenkomstig het KB van 18 november 2015 zou het eerste evaluatieverslag moeten volgen binnen de zes maanden volgend op de inwerkingtreding van het benoemingsbesluit van de leden van de commissie. Op 14 februari 2017 had het evaluatieverslag er bijgevolg moeten zijn.

Wat is de stand van zaken? Is er een verklaring voor het uitstel? Welke verdere stappen mogen wij verwachten?

11.02 Staatssecretaris Zuhail Demir: De antidiscriminatiewetten hadden lang geleden, onder mevrouw Milquet, moeten worden geëvalueerd. Dit is jammer genoeg niet gebeurd. Mijn voorganger had de opdracht gegeven om de evaluatie te maken. Er is inderdaad ook een commissie van experts samengesteld.

Unia neemt het secretariaat van deze commissie waar. Het ontvangt daarvoor meer dan 20 000 euro boven op de 6 miljoen euro subsidie die zij jaarlijks van de federale overheid krijgen. Helaas blijkt dit onvoldoende om ook in een volledige vertaling van het evaluatieverslag te voorzien. Ik las in de krant dat die 20 000 euro te

10.03 Kattrin Jadin (MR): Het Instituut is nuttig om dergelijke gevallen van discriminatie ten aanzien van vrouwen die niet gedurfd zouden hebben een klacht in te dienen, bloot te leggen. We weten dat het voor hen moeilijk is om die stap te doen.

Er is nog werk aan de winkel wat de uitvoering van uw plan betreft en er is haast bij. Het is bedroevend dat we dergelijke vragen anno 2017 nog moeten stellen.

11.01 Karin Jiroflée (sp.a): Une commission d'experts composée de douze membres a été créée en vue d'évaluer les lois antidiscrimination. L'arrêté royal de nomination est entré en vigueur le 14 août 2016 et le premier rapport d'évaluation aurait dû être disponible six mois plus tard, c'est-à-dire le 14 février 2017.

Où en est ce rapport? Pourquoi ce report? Quelles autres initiatives sont prévues?

11.02 Zuhail Demir, secrétaire d'État: Les lois antidiscrimination auraient dû être évaluées sous Mme Milquet lorsqu'elle était ministre. Cette évaluation n'a toutefois pas eu lieu alors qu'elle avait été commandée. Une commission d'experts a en effet également été constituée. Unia en assure le secrétariat, une mission pour laquelle cet organisme reçoit

weinig was om in een vertaling te voorzien.

Dat verbaasde mij, want ik vind 20 000 euro boven op de subsidie van 6 miljoen euro toch heel wat. Ik heb dan naar een oplossing gezocht. Ik ben in overleg gegaan met de diensten van de Kamer. Zij waren bereid om hun vertaaldiensten bij uitzondering in te schakelen voor de vertaling van dit rapport. Ik ben hen daarvoor zeer dankbaar.

Mijn kabinet bleef gedurende dit proces ook in contact met deze diensten. Zij zullen voor een volledige vertaling zorgen tegen het einde van deze week. Dan zal het verslag aan het Parlement worden bezorgd.

Zoals u weet komt het overeenkomstig artikel 52 van de wet houdende bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie de Wetgevende Kamers toe om de evaluatie te doen. Dat komt mij als regeringslid niet toe maar ik meen dat ik alles op alles heb gezet om het evaluatieverslag vertaald te krijgen. Ik hoop dat het tegen eind deze week aan de commissie kan worden bezorgd. Ik vraag de voorzitter om het hier dan ook uitgebreid aan bod te laten komen, eventueel ook met een aantal deskundigen want het is wel een uitvoerige evaluatie. Als het nodig is ben ik ook ter beschikking om naar de commissie te komen.

La **présidente**: Nous suivons de près les travaux de traduction. Nous essaierons de tenir une réunion conjointe Justice et Santé publique. Cela dépendra de leur agenda. C'est en effet une loi qui a été adoptée en commission de la Justice.

11.03 Karin Jiroflée (sp.a): Dat is goed nieuws. Ik begrijp dat het dan vrij snel kan gebeuren.

Ik ga er echter toch van uit dat uw kabinet en Unia de nodige maatregelen nemen om in het vervolg dit soort strubbelingen te vermijden zodat alles een beetje *smoother* verloopt. Wij kijken uit naar het rapport.

11.04 Staatssecretaris Zuhail Demir: Ik wil daar toch nog aan toevoegen dat het niet aan mij lag. Ik vind het eigenlijk onbehoorlijk dat, terwijl Unia al 6 miljoen euro krijgt, wij nog eens 20 000 euro extra moeten betalen voor het secretariaatswerk, dat wij al betalen via die 6 miljoen euro. Ik vind het niet kunnen dat Unia er niet in slaagt die vertaling te bezorgen.

Ik heb dat gewoon gelezen in de krant, waarop ik mijn plan heb getrokken en gezorgd heb voor de vertaling. Het ligt in ieder geval niet aan mij. Ik vind het eigenlijk beneden alle peil dat een organisatie die 6 miljoen euro krijgt, met daar nog eens 20 000 euro bovenop voor het secretariaat, er niet in slaagt om een vertaling af te leveren. Sorry, maar ik heb daar geen woorden voor.

11.05 Karin Jiroflée (sp.a): Over dat laatste spreek ik mij niet uit, mevrouw de staatssecretaris. Ik kan alleen maar vaststellen, ook uit de krant, dat de strubbelingen tussen u of uw kabinet en Unia toch één en ander bemoeilijken en ik pleit hier gewoon voor een regulering, een normalere verhouding tussen een dienst en een kabinet. Dat is het enige wat ik daarover kan zeggen. Ik sta er voor de rest niet bij, dus ik moei mij daar niet mee.

20 000 euros supplémentaires. Or je constate avec étonnement que cette somme n'est pas suffisante pour faire traduire le rapport d'évaluation dans son intégralité. À ma demande, les services de la Chambre se chargeront exceptionnellement de traduire ce rapport. La traduction est attendue pour la fin de la semaine.

J'espère donc être en mesure de transmettre le rapport à la commission avant la fin de la semaine et je demande à la présidente de prévoir un moment pour pouvoir en discuter en détail, éventuellement en présence de plusieurs experts. Je me tiendrai également à la disposition de la commission.

De **voorzitter**: We zullen trachten een gezamenlijke vergadering Justitie-Volksgezondheid te organiseren.

11.03 Karin Jiroflée (sp.a): Voilà une bonne nouvelle. J'espère que de tels problèmes pratiques seront évités à l'avenir.

11.04 Zuhail Demir, secrétaire d'État: Alors qu'Unia reçoit, pour les tâches de secrétariat, 20 000 euros supplémentaires en sus de son budget de 6 millions d'euros, je trouve inacceptable que le rapport n'ait pas été traduit. J'ai dû veiller personnellement à ce qu'il y ait une traduction.

11.05 Karin Jiroflée (sp.a): Je dis seulement que cette façon de procéder n'est pas digne d'une administration et qu'il appartient à la secrétaire d'État de résoudre ce problème avec Unia.

11.06 Staatssecretaris **Zuhail Demir**: Ik hoop dat u dat ook tegen Unia zegt, want u zegt dat heel vaak tegen mij, maar ik hoop dat u dat ook tegen Unia zegt.

11.06 **Zuhail Demir**, secrétaire d'État: J'espère que Mme Jiroflée transmettra aussi ce message à Unia, ...

11.07 **Karin Jiroflée** (sp.a): Dit is gewoon geen manier van werken voor een overheid en u moet dat samen met Unia oplossen.

11.08 Staatssecretaris **Zuhail Demir**: Ik ben het met u eens dat dit geen manier van werken is. Als u echter weet dat Unia 6 miljoen euro subsidies krijgt en dan hiervoor nog eens 20 000 euro extra, en dan een heel spelletje speelt over die vertaling, dan denk ik echt dat het niet aan mij ligt, mevrouw Jiroflée. U hebt waarschijnlijk heel veel contacten bij Unia, dus ik hoop dat u misschien ook aan Unia zegt dat dit geen manier van werken is.

11.08 **Zuhail Demir**, secrétaire d'État: ... d'autant que mon exposé retraçant les faits vous aura clairement fait comprendre que je ne suis pas responsable de ce problème, même si c'est à moi qu'on demande des comptes.

11.09 **Karin Jiroflée** (sp.a): Ik weet dat gewoon niet. Het is gewoon aan u, mevrouw de staatssecretaris, om daar uw verantwoordelijkheid in te nemen. Dat moet *smoother* verlopen. *Voilà*, dat is het enige dat ik daarover wil zeggen. Ik verdedig niets of niemand. Ik stel alleen vast...

11.10 Staatssecretaris **Zuhail Demir**: U valt mij aan.

11.11 **Karin Jiroflée** (sp.a): Nee, ik val u niet aan. Ik stel alleen maar vast. Ik heb u niet aangevallen. Ik heb u een deftige vraag gesteld over waarom dat achterblijft.

Als ik de kranten lees, dan stel ik vast dat er strubbelingen zijn. Ik hoop alleen dat die in de toekomst worden vermeden.

La **présidente**: Il faudra clarifier dans le cahier des charges que la traduction est comprise dans les travaux de rapport et d'étude. Nous l'attendons donc avec impatience et nous espérons que les services pourront nous aider à organiser cette réunion d'évaluation.

De **voorzitter**: We hopen dat de diensten ons zullen kunnen helpen die evaluatievergadering te organiseren.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

12 **Question de Mme Muriel Gerkens à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "le sexisme dans l'espace public" (n° 18978)**

12 **Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "seksisme in de openbare ruimte" (nr. 18978)**

12.01 **Muriel Gerkens** (Ecolo-Groen): Madame la secrétaire d'État, si je vous pose cette question maintenant, c'est notamment parce que, voici une bonne semaine, l'association Vie Féminine a réuni les parlementaires de la Chambre et du Sénat pour leur faire part d'une étude qu'elle avait réalisée auprès d'un peu plus de 400 femmes sur le sexisme dont elles sont victimes dans l'espace public, les différentes réalités et difficultés rencontrées.

12.01 **Muriel Gerkens** (Ecolo-Groen): De vereniging Vie Féminine heeft een studie uitgevoerd over seksisme in de openbare ruimte: bijna alle bevroegde vrouwen werden al het slachtoffer van fysiek of verbaal geweld. Het blijkt geen sinecure om gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheden: slechts

Il était assez impressionnant d'entendre que 98 % des jeunes femmes interrogées déclaraient avoir été victimes de sexisme dans l'espace

public; 48 % déclaraient qu'il s'agissait d'une réalité récurrente, provoquant beaucoup d'humiliation et de colère. Elles relataient des agressions physiques et des agressions verbales.

Il ressortait également de cette rencontre qu'outre le fait que ces agressions physiques et verbales étaient nombreuses dans l'espace public, l'utilisation de la loi était difficile, parce peu de femmes la connaissaient et savaient qu'elles pouvaient aller porter plainte. Peu de femmes savent utiliser les mécanismes nécessitant qu'il y ait témoin pour accompagner cette plainte. On s'aperçoit aussi que peu de personnes acceptent de témoigner. C'est le cas dans l'ensemble des agressions subies, mais dans ce cadre-ci plus particulièrement.

Les stéréotypes continuent à exister en dehors des actes de violence sexiste vis-à-vis des jeunes femmes. On constate de plus en plus un regain, dans l'espace public publicitaire, de formules relativement sexistes.

On constate également que les magistrats et agents de police réagissent de manière inégale selon les arrondissements et les personnalités. Il est intéressant de citer les bons modèles: on s'aperçoit également qu'à Bruxelles, depuis 2012, la sanction administrative est renforcée lorsqu'il s'agit d'un acte sexiste. Il s'agit de sanctions administratives et non de passage au tribunal, et dès lors, cela attire plus l'attention et cela rend les choses plus efficaces.

Madame la secrétaire d'État, est-il envisagé, et dans l'affirmative comment, de mettre en place des modifications relatives à la charge de la preuve et aux manières de l'apprécier par les différents tribunaux? La loi contre le sexisme ne prend en compte que les gestes et les comportements sexistes. Ne pensez-vous pas qu'il faudrait élargir sa définition et son champ d'application aux messages sexistes véhiculés?

Des actions d'information et de sensibilisation sont-elles prévues pour faire connaître cette loi? Un travail articulé est-il élaboré avec les différentes autorités compétentes pour compléter la dimension purement répressive de la loi par davantage de prévention? Je citais dans ma question l'exemple des "brigades anti-frotteurs" en France parce que les agressions se passent pour la plupart dans les trains et dans les métros. Cet outil apparaît démontrer son efficacité.

12.02 **Zuhal Demir**, secrétaire d'État: Madame Gerkens, en ce qui concerne la première question, je vous invite à vous adresser à mon collègue, le ministre de la Justice.

Dans la lutte contre le sexisme, le législateur belge est un pionnier en la matière puisqu'il a voté la première loi au monde visant cette thématique. Il s'agit de la loi tendant à lutter contre le sexisme dans l'espace public du 22 mai 2014. Elle envoie un signal clair indiquant que la société désapprouve le sexisme. Cette loi reflète l'importance que notre société accorde au rejet de certains comportements. Il n'y a, à ce jour, pas encore de décision judiciaire fondée sur la loi contre le sexisme. Il est donc encore trop tôt pour la remettre en question ou pour l'adapter. Par ailleurs, je suis d'avis que des mesures complémentaires devraient être prises plutôt que de vouloir modifier la loi.

weinig vrouwen zijn op de hoogte van de wet en weten dat men getuigen moet kunnen aanvoeren; bovendien worden niet veel mensen bereid gevonden als getuige op te treden. Ook in de reclame is een toenemende seksistische insteek waar te nemen.

De magistraten en de politieagenten in de verschillende arrondissementen reageren verschillend op dit soort problemen. In Brussel gelden sinds 2012 strengere administratieve sancties voor seksistische handelingen, zodat een en ander meer onder de aandacht wordt gebracht.

Overweegt men de bewijslast aan te passen? Hoe? De wet bestraft enkel seksistische gebaren en seksistisch gedrag: moeten we hier niet ook seksistische opmerkingen aan toevoegen? Hoe zal men de bevolking vertrouwd maken met deze wet? Zal er naast die wet ook meer aandacht worden besteed aan preventie? Wat denkt u over de antifrotteurbrigades die in Frankrijk worden ingezet op het openbaar vervoer?

12.02 Staatssecretaris **Zuhal Demir**: Voor het antwoord op uw eerste vraag is de minister van Justitie bevoegd.

De wet van 2014 is de eerste wet ter wereld die seksisme in de openbare ruimte verbiedt. Die wet toont aan dat onze samenleving seksisme veroordeelt, maar heeft nog niet als grondslag gediend voor een rechterlijke beslissing. Het is te vroeg om de wet aan te passen: het is beter om aanvullende maatregelen te nemen.

Ik verafschuw bepaalde gedragingen, zoals seksuele straatintimidatie in bepaalde steden of wijken. Dat kan men niet met een wet bestrijden. Ook ik was in 2014 geen fan van die wet. Wil men de mentaliteit veranderen, dan moet men dat doen via maatregelen die de mening van bepaalde mensen verandert.

Je pense aussi aux villes d'Anvers, Malines et Schaerbeek, qui mettent en place un large plan d'action et une campagne de sensibilisation pour lutter contre l'intimidation sexuelle en rue. De mon côté, je peux bien sûr prendre une série de mesures, mais il est important que le niveau local mette également la main à la pâte.

Pour ma part, je prévois aussi une campagne de sensibilisation relative à l'intimidation sexuelle en rue. Nous y indiquerons clairement quels sont les comportements punissables par la loi et à qui les victimes peuvent s'adresser. Ensuite, je lancerai également une application permettant aux victimes de trouver plus rapidement leur chemin vers les services d'aide et la police en cas de besoin.

Enfin, l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes a publié une brochure concernant la loi contre le sexisme. L'Institut donne également des formations et conférences sur le sexisme pour sensibiliser et informer les différents acteurs, dont le monde académique, les employeurs et les syndicats. Dans le cadre de la circulaire relative à la politique de recherche et de poursuite en matière de discriminations et de délits de haine, l'Institut donne aussi des formations concernant les délits de haine aux magistrats et aux services de police.

Dat het instituut brochures uitgeeft en in opleidingen voorziet voor academici, werkgevers en vakbonden, dat is allemaal goed en wel, maar ik ben van mening dat als wij echt iets willen veranderen in de samenleving, wij dat niet zozeer via een wet moeten doen. Na de wet van 2014 heeft er immers geen enkel dossier de rechtbank bereikt. Ik ben van stellig van mening dat, telkens er zich iets dergelijks voordoet, de samenleving duidelijk moet maken dat dit onaanvaardbaar is. Ik geloof hard in sensibiliseren en iedereen zo goed mogelijk informeren, in de eerste plaats de daders natuurlijk, niet de professoren of de werkgevers. Het is werkelijk in die straten dat wij aanwezig moeten zijn. Ik werk momenteel aan een sensibiliseringscampagne.

12.03 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Madame la secrétaire d'État, je vous remercie pour vos réponses. Il est vrai qu'une loi ne suffit pas pour ce genre de mesure. Néanmoins, cette loi est particulièrement importante parce qu'elle balise les choses: on ne peut pas se permettre certains actes ou certaines paroles. Malheureusement, elle

Je déteste l'intimidation sexuelle en rue mais ce n'est pas une loi qui va faire changer les choses. En 2014, je n'étais pas non plus très enthousiaste par rapport à cette loi. Ce que nous devons faire pour faire évoluer les mentalités, c'est prendre des mesures concrètes.

Het stadsbestuur van respectievelijk Antwerpen, Mechelen en Schaerbeek heeft actie- en sensibiliseringsplannen geïmplementeerd om seksuele straatintimidatie aan te pakken. De lokale overheden moeten straatintimidatie actief tegengaan. In het kader van een federale sensibiliseringscampagne zal aangegeven worden welk gedrag wettelijk strafbaar is en bij welke diensten de slachtoffers terecht kunnen. Dankzij een app zal men snel de weg naar die diensten en de politie kunnen vinden.

Het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen heeft een brochure gepubliceerd over de wet ter bestrijding van seksisme, en organiseert opleidingen en conferenties voor de academische wereld, werkgevers en vakbonden, evenals opleidingen inzake haatmisdrijven voor magistraten en politieagenten.

Après l'entrée en vigueur de la loi de 2014, plus aucun dossier n'a atteint le stade du tribunal. La société doit envoyer un message très clair pour faire comprendre qu'elle n'admet pas de tels faits. Chacun doit être informé au mieux, à commencer par les auteurs de ces faits. Nous devons être présents dans ces rues. Je prépare une campagne de sensibilisation.

12.03 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Het klopt dat een wet op zich niet volstaat, maar het is wel belangrijk dat ze er is, omdat ze duidelijk maakt wat kan en wat

est méconnue et difficilement applicable. Il y a eu peu de plaintes déposées, mais j'espère qu'elles aboutiront quand même à des jugements qui donneront du corps et qui montreront que ces comportements sont inacceptables.

J'entends votre volonté de développer des outils de sensibilisation pour rappeler que ces paroles et ces actes sont inadmissibles.

Je partage l'idée que le niveau local a un grand pouvoir et il faut que les forces de l'ordre et les agents de sécurité en soient bien conscients et aient l'œil pour pouvoir intervenir.

J'ai également déposé une question sur ce sujet auprès de votre collègue M. Geens car si on veut porter plainte, le fait d'avoir besoin de deux témoins complique un peu la démarche. Je n'ai pas la solution, il faudra donc y réfléchir.

niet. Jammer genoeg is de wet onvoldoende bekend en moeilijk toepasbaar. Er werden slechts weinig klachten ingediend, maar ik hoop dat er veroordelingen zullen volgen die voor eens en altijd duidelijk maken dat dat soort handelingen onaanvaardbaar is.

Het is een goede zaak dat u van plan bent sensibiliseringsinstrumenten te ontwikkelen. Ik ben het ermee eens dat er een belangrijke rol is weggelegd voor het lokale niveau. De ordediensten en de veiligheidsagenten moeten zich bewust zijn van het probleem om zo nodig passend op te treden.

Ik heb ook een vraag ingediend voor justitieminister Geens. De klachtprocedure wordt bemoeilijkt door de verplichting om over twee getuigen te beschikken. Er moet over alternatieven worden nagedacht.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

*La réunion publique de commission est levée à 11.58 heures.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.58 uur.*